

M1 Landskapslag (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riks författningar om socialvård

1 §. Med i denna lag angivna avvikelser skall i landskapet Åland tillämpas följande lagar:

- 1) socialvårdslagen (FFS 710/1982),
- 2) lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 734/1992),
- 3) lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (FFS 812/2000),
- 4) lagen om tillsyn över privat socialservice (FFS 603/1996) samt
- 5) lagen om stöd för närstående vård (FFS 937/2005). (2007/111)

Ändring av de i 1 mom. angivna lagarna gäller i landskapet från det att de träder i kraft i riket, om inte annat följer av denna lag.

Se So 201, 713, 202b, 218 och 201b FL II.

2 §. (2003/79) Socialvårdslagens bestämmelser gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) Hänvisningen i lagens 2 § till lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 733/1992) skall i landskapet avse landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården.

2) Bestämmelsen i lagens 8 § om statstjänsteman skall i landskapet gälla landskapstjänsteman.

3) Bestämmelsen i lagens 10 § 1 mom. om skyldighet för kommun att ha en yrkesutbildad personal för verkställigheten av socialvården utgör inget hinder för att två eller flera kommuner har gemensam personal.

4) Hänvisningen i lagens 46 § 2 mom. till rikets kommunallag (FFS 365/1995) skall i landskapet avse kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland.

5) (2007/128) Hänvisningen i lagens 54 § till sådana organ som avses i 6 § 1 mom. folkhälsolagen (FFS 66/1972) skall i landskapet avse styrelsen för Ålands hälso- och sjukvård.

6) (2007/102) De uppgifter som enligt lagen skall skötas av socialnämnden eller annat av kommunen särskilt utsett kollegialt organ skall i landskapet skötas av socialnämnden, en annan nämnd eller kommunstyrelsen i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

7) (2011/115) Anstaltsvård som avses i 24 § benämns i landskapet institutionsvård och den vård som avses i 24 § omfattar i landskapet omsorg samt sådan sjukvård som inte kräver sjukhusvård.

2a §. (2003/79) Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården ska enligt denna lag äga tillämpning i landskapet till den del bestämmelserna gäller socialvården. Lagens bestämmelser gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) Hänvisningen i lagens 4 § 3 punkten till 32 § 3 mom. grundskolelagen (FFS 476/1983), rörande läroplikt för barn med handikapp som inte kan få undervisning i den nioåriga grundskolan, skall i landskapet avse 21 § 3 mom. grundskolelagen (1995:18) för landskapet Åland.

2) Hänvisningen i lagens 12 § till 4 § 1 mom. 4 punkten lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 733/1992), rörande en kommuns köp av socialvårdstjänster, skall i landskapet avse 3 § 1 mom. 4 punkten landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården.

3) (2007/111) Lagens 6b § skall tillämpas på hela den lediga tid som en närstående vårdare i landskapet har rätt till med stöd av 2g § i denna lag.

4) (2011/87) Bestämmelserna i lagens 7a och 10a §§ om avgifter för barndagvård tillämpas inte. Bestämmelserna om barnomsorgsavgift finns i barnomsorgslagen (2011:86) för landskapet Åland.

2b §. (2003/79) De allmänna bestämmelserna i 1 kap. lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) (2011/87) Begreppet socialvård omfattar sådan barnomsorg som avses i barnomsorgslagen (2011:86) för landskapet Åland.

2) Begreppet handling avser en i 1 § 1 och 2 mom. landskapslagen (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet nämnd handling, som innehåller uppgifter om en klient eller någon annan enskild och som ansluter sig till socialvård som ordnas av myndigheter eller privata.

2c §. (2003/79) Bestämmelserna om klientens rättigheter och skyldigheter i 2 kap. lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) Lagens 8 § 3 mom. är inte tillämplig i landskapet. Om uppgifter har tillförts ett ärende genom annan än klienten får ärendet inte avgöras innan klienten har underrättats om och givits tillfälle att yttra sig över uppgifterna. Ett ärende kan dock avgöras utan att klienten har givits tillfälle att yttra sig om beslutet är uppenbart onödigt, äventyrar syftet med beslutet eller om ärendets avgörande inte kan uppskjutas.

M 1 LL (1995:101) om riksförfattningar om socialvård

2) Hänvisningarna i lagens 11 § om rätten för en klient eller dennes företrädare att ta del av uppgifter skall i landskapet avse 13-15b §§ samt 21 § landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet. Den begränsning av rätten att ta del av uppgifter som följer av hänvisningen i lagens 11 § 3 mom. till bestämmelser i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet skall dock vara tillämplig i landskapet.

3) (2007/93) Hänvisningen i lagens 13 § 1 mom. till personuppgiftslagen (FFS 523/1999), om i vilken i personuppgiftslagen avsedd registeransvarigs personregister uppgifter kommer att registreras, skall i landskapet avse landskapslagen (1999:50) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om personuppgifter samt landskapslagen (2007:88) om behandling av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen.

2d §. (2003/79) Bestämmelserna om sekretess, tystnadsplikt och utlämnande av sekretessbelagda uppgifter i 3 kap. lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) Hänvisningen i lagens 14 § 3 mom. till 31 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (FFS 621/1999) rörande upphörande av sekretess skall i landskapet avse 16-18 §§ landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet.

2) Avseende tystnadsplikt gäller vad därom föreskrivs i 12 och 22 §§ landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet. Tystnadsplikt omfattar såväl sekretessbelagda handlingar som uppgifter som skulle ha varit sekretessbelagda om de ingick i en handling. Med undantag av vad någon på tjänstens vägnar har rätt att få kännedom om gäller tystnadsplikt även för enskilda personers eller familjers hemlighet som personal eller den som har ett förtroendeuppdrag har fått kännedom om på grund av sin ställning eller uppdrag inom socialvården. Tystnadsplikt upphör inte efter att en sådan anställning har upphört eller ett sådant förtroendeuppdrag har avslutats.

3) Hänvisningen i lagens 18 § till lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och personuppgiftslagen, som rör utlämnande av sekretessbelagda uppgifter, skall i landskapet avse landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet.

4) Hänvisningen i lagens 19 § till lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet rörande information som omfattas av tystnadsplikt skall i landskapet avse landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet.

2e §. (2003/79) Bestämmelserna om anmärkning och socialombudsman i 5 kap. lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) En klients rätt att anmärka, som avses i lagens 23 §, omfattar även den socialvård som klienten har fått.

2) Bestämmelserna i lagens 24 § är inte tillämpliga i landskapet. Landskapsregeringen utser en klientombudsman som skall

a) ge klienter råd i frågor som gäller tillämpningen av bestämmelser om klientens ställning och rättigheter inom socialvården,

b) bistå klienter med att framställa anmärkningar,

c) informera om klienternas rättigheter,

d) också i övrigt i sitt arbete främja klienters rättigheter så att de blir tillgodosedda samt

e) följa hur klienternas ställning och rättigheter utvecklas i landskapet och årligen till landskapsregeringen avge en redogörelse för detta.

2f §. (2003/79) Bestämmelserna i lagen om tillsyn över privat socialservice gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) (2011/87) Lagen ska inte tillämpas på socialservice som landskapet producerar, verksamhet i samhällsstödd enskild barnomsorg som avses i 24, 26 och 28 §§ barnomsorgslagen för landskapet Åland eller sådan familjevård som avses i 25 § socialvårdslagen.

2) (2008/98) Hänvisningen i lagens 5 § 6 mom. till barnskyddslagen (FFS 417/2007) angående tillstånd till privat barnskyddsanstalt ska i landskapet avse landskapslagen (2008:97) om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen.

2g §. (2007/111) Bestämmelserna i lagen om stöd för närståendevård gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) Den lediga tid som en närståendevårdare har rätt till enligt lagens 4 § 1 mom. skall vara minst fem dygn per sådan kalendermånad under vilken närståendevårdaren oavbrutet eller med få avbrott varit bunden vid vården dygnet runt eller fortgående varje dag.

2) När vårdarvodena fastställs första gången skall kommunerna beakta de indexjusteringar som gjorts i riket enligt lagens 6 §.

3 §. De förvaltningsuppgifter som enligt i 1 § angivna författningar ankommer på riksmyndighet skall i landskapet handhas av landskapsregeringen, såvitt fråga är om uppgifter som faller inom landskapets behörighet.

4 §. Beslut som fattats med stöd av denna lag överklagas enligt bestämmelserna i de författningar som avses i 1 och 5 §§, dock så att beslut som myndighet under landskapsregeringen fattat och som inte gäller avgift överklagas hos landskapsregeringen samt beslut som landskapsregeringen fattat överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

5 §. Landskapsregeringen kan inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av de lagar som avses i 1 § 1 mom. skall tillämpas i landskapet Åland oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen föreskriver.

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

6 §. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1984:46) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande socialvården.

Ikraftträdandebestämmelse (2003/79):

Denna lag träder i kraft den 1 december 2003.

Personer som vid denna lags ikraftträdande är anställda hos en privat socialvårdsproducent, vilken bedriver verksamhet när denna lag träder i kraft, är utan hinder av bestämmelserna i 3 § 2 mom. lagen om tillsyn över privat socialservice behöriga för sina uppgifter.

Privata socialvårdsproducenter skall ansöka om tillstånd enligt 5 § eller göra en anmälan som avses i 6 § lagen om tillsyn över privat socialservice inom sex månader efter att denna lag har trätt i kraft.

Ikraftträdelsebestämmelse (2007/111):

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

Kommunerna skall se till att de avtal som ingåtts om närståendevård med tillhörande vård- och serviceplaner, före denna lag har trätt i kraft, anpassas till bestämmelserna i lagen om stöd för närståendevård samt 2g § i denna lag så att de reviderade avtalen börjar gälla från denna lags ikraftträdande.

M 2 Landskapsförordning (1995:103) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård

1 §. Med de avvikelser som anges i denna förordning och som följer av landskapslagen (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård, landskapslagen (1978:48) om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda och barnomsorgslagen (2011:86) för landskapet Åland ska följande författningar tillämpas i landskapet Åland: (2011/91)

1) socialvårdsförordningen den 29 juni 1983 (FFS 607/1983),

2) förordningen den 9 oktober 1992 om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 912/1992),

3) förordningen den 21 augusti 1992 om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (FFS 804/1992) samt

4) Upphävd (2001/57).

Ändring av de i 1 mom. angivna förordningarna skall tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket, om inte annat följer av denna förordning.

2 §. I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården:

1) förordningen skall äga tillämpning i landskapet till den del bestämmelserna gäller socialvården,

2) i stället för de avgifter som anges i 3, 4 och 32 §§ kan avgifter uppbäras enligt kommunens fastställda grunder,

3) [landskapsstyrelsen] fastställer högsta avgiftsbeloppen för den socialvård som avses i 12, 13 och 14 §§ samt

4) som inkomster enligt 3 och 4 §§ samt 15 § 1 mom. kan, utöver vad i 27 och 28 §§ är stadgat, enligt prövning beaktas högst tre procent av berörda persons eller personers sammanlagda beskattningsbara förmögenhet eller förmögenhets försäkringsvärden.

[Landskapsstyrelsen] kan medge undantag från behörighetskraven enligt förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården.

2a §. Upphävd (2001/57).

3 §. De förvaltningsuppgifter som enligt i 1 § angivna författningar ankommer på rikets myndigheter skall i landskapet handhas av [landskapsstyrelsen], såvitt fråga är om uppgifter som faller inom landskapets behörighetsområde.

Hänvisas i de i 1 § nämnda författningarna till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen, skall hänvisningarna anses avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

4 §. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1996.

M 3 Landskapslag (1956:21) om socialhjälp i landskapet Åland

1-3 §§. Upphävda (1984/46).

4 §. Upphävd (1971/6).

5 §. (1962/13) Har arbetstagare, efter fyllda 20 år, varit anställd hos samma arbetsgivare eller i tjänst i samma rörelse eller företag sammanlagt minst tjugo år och under denna tid förlorat sin arbetsförmåga i sådan utsträckning, att han icke kan försörja sig genom arbete, och kan han icke erhålla sitt uppehälle av egna medel eller genom makes eller barns omvårdnad, är han berättigad att mot arbete efter förmåga till sin död njuta underhåll av sin arbetsgivare, eller, där det befinnes skäligt, av dennes arvingar eller ock av rörelsens eller företagets ägare. Dylik rätt tillkommer dock icke arbetstagare, vars första arbetsförhållande begynt, sedan lagen om pension för arbetstagare (FFS 395/1961) den 1 juli 1962 trätt i kraft eller för vars vidkommande i sagda lag avsett pensionsfall inträffat, sedan tio år förflutit från nämnda tidpunkt.

Ombyte av ägare eller innehavare av rörelse eller företag medför icke ändring i nu sagda rätt.

Sådan rätt till underhåll, som i denna paragraf stadgas, tillkommer likväl icke arbetstagare, om han avsiktligt ådragit sig sjuklighet eller förlust av arbetsförmåga eller förorsakat den genom brottslig verksamhet, lättsinnigt liv eller annat grovt vållande.

6-66 §§. Upphävda (1984/46).

M 4 Landskapslag (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

1 §. *Lagens syfte och tillämpningsområde*

I syfte att trygga en i landskapet Åland bosatt arbetslös arbetssökandes ekonomiska möjligheter att söka arbete och förbättra sina förutsättningar att komma in på eller återvända till arbetsmarknaden ersätts de ekonomiska förluster som arbetslösheten

M 4 LL (2003:71) om utkomstskydd för arbetslösa

försäkrar i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa (FFS 1290/2002), med i denna lag angivna avvikelser, till den del lagen om utkomstskydd för arbetslösa innehåller bestämmelser om

1) (2011/30) arbetslöshetsdagpenning som betalas som grunddagpenning och den därtill anslutna förhöjningsdelen, omställningsskyddstillägg samt barnförhöjningen och

2) arbetsmarknadsstöd.

Ändringar av lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket om inte annat följer av denna lag.

Se Ar 601 FL II

2 §. Bestämmelser som inte tillämpas

Med stöd av denna lag ska följande bestämmelser i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte tillämpas i landskapet:

1) (2011/30) 1 kap. 2 § 3 mom. om arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd,

1a) (2011/30) 1 kap. 4 § 3 mom. om bindande utlåtanden och utkomstskyddsombud,

1b) (2011/30) 1 kap. 5 § 10 a punkten om en plan som ersätter sysselsättningsplanen,

2) (2008/80) 1 kap. 5 § 11 punkten om högsta förhöjda lönesubvention,

3) (2011/30) 2 kap. 18 § om en plan som ersätter sysselsättningsplanen och som ska utarbetas eller revideras eller som har utarbetats eller reviderats,

3a) (2011/30) 2 kap. 18 a § om vägran att utarbeta eller revidera en plan som ersätter sysselsättningsplanen,

3b) (2011/30) 2 kap. 19 § 1 mom. om vägran att delta i service enligt den plan som ersätter sysselsättningsplanen,

4) (2011/30) 2 kap. 20 § om att följa den plan som ersätter sysselsättningsplanen,

5) (2008/80) 5 kap. 4 § 4 mom. om högsta förhöjda lönesubvention eller arbetsmarknadsstöd och sysselsättningsstöd till arbetsgivaren,

5a) (2011/30) 6 kap. 3 b § 1 mom. om vad som överenskommit i en plan som ersätter en sysselsättningsplan,

6) (2011/30) 6 kap. 3 c § 1 och 2 mom. om en plan som ersätter en sysselsättningsplan,

7) (2011/30) 7 kap. 1 § 2 mom. om lönesubventioners inverkan på arbetslöshetsförmåner,

8) upphävd (2011/30),

9) (2011/30) 7 kap. 3 § 2 och 3 mom. om rätt till arbetsmarknadsstöd i form av resebidrag,

10) (2011/30) 7 kap. 5 § 2 mom. om en förhöjningsdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service och tiden mellan sådana serviceåtgärder som överenskommit i en plan som ersätter en sysselsättningsplan,

11) upphävd (2011/30),

12) upphävd (2008/80),

13) 8 kap. 3 § 2 mom. om aktiveringsplan,

13a) (2011/30) 8 kap. 4 a § 1 mom. 2 punkten om vad som avtalats i den plan som ersätter sysselsättningsplanen,

14) upphävd (2011/30),

15) 8 kap. 6 § om vägran och avbrytande i anslutning till arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

16) 8 kap. 7 § om giltigt orsak att vägra delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller att avbryta den,

17) (2011/30) 10 kap. 2 § 4 mom. om arbetslöshetsförmåner under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

18) (2011/30) 10 kap. 2 § 6 mom. om rätt till arbetslöshetsförmån för studietiden för en studerande som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning,

19) (2011/30) 10 kap. 4 § om avvikande tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa under tiden för sysselsättningsfrämjande service,

19a) (2011/30) 10 kap. 5 § om särskilda bestämmelser om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning,

19b) (2011/30) 10 kap. 6 § om ersättning för uppehälle,

20) (2011/30) 11 kap. 2 § 2 mom. om att förete de utredningar som förutsätts enligt arbets- och näringsbyråns utlåtande,

20a) (2008/80) 11 kap. 2 § 5 mom. 4 punkten om högsta förhöjda lönesubvention,

21) upphävd (2011/30),

22) 11 kap. 3 § 2 mom. och 11 kap. 4 § om arbetskraftspolitiskt utlåtande,

23) upphävd (2008/80),

24) 13 kap. 9 § om utkomstskyddsombudets rätt att få uppgifter och att vara närvarande,

25) (2008/80) 13 kap. 10 § om register över förmånstagare,

26) (2008/80) 14 kap. 3 § om finansiering av den inkomstrelaterade dagpenningen och av grunddagpenningen,

27) (2008/80) 14 kap. 3 a § om finansiering av arbetsmarknadsstödet,

28) (2008/80) 14 kap. 3 b § om förskott som ska betalas för täckande av förmånerna,

29) (2008/80) 14 kap. 3 c § om uppbörd av kommunernas finansieringsandel och

30) (2008/80) 14 kap. 3 d § om övriga bestämmelser om finansiering.

3 §. (2006/12) Förvaltningsmyndighet

De förvaltningsuppgifter som enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ankommer på statens myndigheter ska i landskapet i fråga om de arbetslöshetsförmåner som omfattas av denna lag handhas av landskapsregeringen, dock så (2011/30)

1) att arbetskraftskommissionen beviljar, utbetalar och återkräver de arbetslöshetsförmåner som omfattas av denna lag och

2) (2011/30) att de uppgifter och befogenheter som enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ankommer på en arbets- och näringsbyrå, i landskapet ankommer på Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet.

4 §. Tillämpning av hänvisningar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

Hänvisas i lagen om utkomstskydd för arbetslösa till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger mot-

svarighet i landskapslagstiftningen skall hänvisningarna avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

5 §. *Bosättning i landskapet Åland*

Om det vid tillämpningen av denna lag först skall avgöras om en person är bosatt i landskapet Åland, avgörs frågan i tillämpliga delar enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (FFS 1573/1993).

Se So 124 FL II

6 §. (2011/30) *Sysselsättningsfrämjande åtgärder*

Om det i lagen om utkomstskydd för arbetslösa hänvisas till sysselsättningsfrämjande service ska det i landskapet avse sysselsättningsfrämjande åtgärder och utbildning enligt landskapslagen (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet och landskapslagen (1988:39) om sysselsättningsfrämjande utbildning.

Se M 26, Landskapslag (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet; M 28, Landskapslag (1988:39) om sysselsättningsfrämjande utbildning

7 §. (2011/30) *Sysselsättningsplan*

Om det i lagen om utkomstskydd för arbetslösa hänvisas till en sysselsättningsplan ska det i landskapet avse en sysselsättningsplan enligt landskapslagen om arbetsmarknadspolitisk verksamhet.

8 §. *Heltidsstudier*

Med avvikelse från bestämmelserna i 2 kap. 6 § 2 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska som heltidsstudier betraktas

1) studier där målsättningen är att avlägga högskoleexamen,

2) studieförberedande utbildning på gymnasialstadienivå som omfattar sammanlagt minst 75 kurser och

3) (2008/80) på gymnasialstadienivå bedriven studieförberedande utbildning med yrkesprofil och yrkesutbildning samt andra studier, när studiernas omfattning enligt läro- eller utbildningsplanen är minst fem studiepoäng eller tre studieveckor per studiemånad i genomsnitt eller, om studierna inte har dimensionerats i studiepoäng eller studieveckor, omfattningen enligt utbildningsprogrammet är i genomsnitt minst 25 veckotimmar.

9 §. *Särskilda bestämmelser om vistelse utanför landskapet som påverkar arbetsvillkoret och maximitid och om utländska medborgares rätt till arbetslöshetsförmåner* (2011/30)

Bestämmelserna om när dagpenning skall börja betalas på nytt i den situation som anges i 5 kap. 11 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall avse person som inte återvänt som arbetssökande till Åland inom tre månader efter att han eller hon lämnade landskapet för att söka arbete i en annan medlemsstat.

I maximitiden enligt 6 kap. 7 § andra meningen i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inräknas endast sådana arbetslöshetsdagar för vilka en person har fått en arbetslöshetsförmån i en sådan stat som tillämpar rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpning av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen eller med vilken Finland har ingått en

överenskommelse om utkomstskydd för arbetslösa som även binder landskapet. (2006/12)

Även den som inte är finsk medborgare har rätt till arbetslöshetsförmåner enligt denna lag under de förutsättningar som anges i 2 kap. 1 a § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa under förutsättning att de internationella överenskommelser som anges i paragrafen även binder landskapet. (2011/30)

10 §. (2011/30) *Arbetsmarknadsstöd i form av resebidrag*

Med avvikelse från bestämmelserna i 7 kap. 3 § 1 mom. andra meningen lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska den som får arbetsmarknadsstöd vara berättigad till arbetsmarknadsstöd som betalas som resebidrag.

11 §. *Finansiering*

De arbetslöshetsförmåner som omfattas av denna lag betalas av landskapets medel.

12 §. (2006/12) *Förordning*

Om inte ärendet hör till området för lag kan landskapsregeringen inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall tillämpas i landskapet oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen föreskriver.

Se M 5, Landskapsförordning (2003:76) om utkomstskydd för arbetslösa

13 §. (2006/12) *Sökande av ändring*

Beslut som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten och den till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten anslutna arbetskraftskommissionen fattat med stöd av denna lag kan överklagas till Ålands förvaltningsdomstol.

Besvär över lagligheten av landskapsregeringens beslut får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

14 §. *Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 1 november 2003.

Bestämmelserna om partiellt arbetsmarknadsstöd i 9 kap. 6 § 2 mom. 3 punkten samt 9 kap. 6 § 3 och 4 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall tillämpas i landskapet från och med den 1 januari 2004.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1994:53) den 14 juni 1994 om tillämpning i landskapet Åland av lagen om arbetsmarknadsstöd.

15 §. *Övergångsbestämmelser i fråga om tillämpningen av lagen om utkomstskydd för arbetslösa*

Vid tillämpningen av lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall i denna paragraf angivna övergångsbestämmelser till lagen om utkomstskydd för arbetslösa iaktas i fråga om de förmåner som omfattas av denna lag.

Beloppen i 6 kap. 1 och 6 §§ motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalts ut i januari 2001 har beräknats.

Bestämmelserna i 3 kap. 6 § tillämpas när det anställningsförhållande som utgör grunden för att den

M 5 LF (2003:76) om utkomstskydd för arbetslösa

förmån som avses i lagrummet har utbetalts har upphört efter att denna lag har trätt i kraft.

Utän hinder av vad som bestäms i 4 kap. 1 § 3 punkten tillämpas på en person vars jämningsperiod pågår när denna lag träder i kraft den lag angående jämnings av förmåner som gäller vid ikraftträdandet till utgången av jämningsperioden.

Utän hinder av vad som bestäms i 4 kap. 6 § 1 mom. kan, även om maximitiden har uppfyllts, jämkad arbetslöshetsförmån beviljas en sådan person som avses i 4 kap. 1 § 1–4 punkten fram till den 31 december 2009. (2008/80)

Vid tillämpningen av 5 kap. 3 § 2 mom. jämställs med arbetslöshetsdagpenning enligt denna lag arbetslöshetsdagpenning som betalats den 1 januari 1997 eller för tiden efter det.

De åtgärder som avses i 8 kap. 2 § 4 mom. och som kan räknas in i skyldigheten att vara i arbete skall ha utförts efter att denna lag trätt i kraft.

Arbete eller företagsverksamhet som har utförts eller bedrivits före denna lag trädde i kraft räknas in i arbetsvillkoret enligt 9 kap. 5 § 2 mom.

Utän hinder av vad som bestäms i 9 kap. 6 § 1 mom. är arbetsmarknadsstödet från och med att denna lag träder i kraft till och med 31 december 2003 dock 60 procent av det enligt nämnda moment beräknade arbetsmarknadsstödet.

Bestämmelsen i 11 kap. 10 § 3 mom. om återkrav av arbetslöshetsdagpenning tillämpas på återkrav av grundlöst utbetald arbetslöshetsdagpenning som riktar sig till tiden efter ikraftträdandet.

Ikraftträdelsebestämmelse (2011/30):

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2011.

Beloppen av omställningsskyddstillägget i 6 kap. 1 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut i januari 2001 har beräknats.

Om en sysselsättningsplan för arbetssökande som gjorts upp för en arbetssökande före denna lags ikraftträdande innehåller sökande av arbete på eget initiativ efter det att anställningsförhållandet upphört, har den arbetssökande trots vad som bestäms i 6 kap. 3 c § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa rätt till omställningsskyddstillägg under tiden för arbetssökande på eget initiativ till och med tre månader efter att denna lag trätt i kraft.

M 5 Landskapsförordning (2003:76) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om utkomstskydd för arbetslösa

1 §. Förordningens tillämpningsområde

Med de avvikelser som anges i denna förordning och som följer av landskapslagen (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska följande författningar tillämpas i landskapet Åland till den del de innehåller be-

stämmelser om arbetslöshetsdagpenning som betalas som grunddagpenning och den därtill anslutna förhöjningsdelen, omställningsskyddstillägg och barnförhöjningen samt som arbetsmarknadsstöd: (2011/32)

1) statsrådets förordning om verkställigheten av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (FFS 1330/2002),

2) (2011/32) statsrådets förordning om inkomst som skall beaktas vid fastställandet av arbetslöshetsförmån (FFS 1332/2002) samt

3) (2011/32) statsrådets förordning om arbeidskraftspolitiska förutsättningar för arbetslöshetsförmåner (FFS 1111/2008).

4) upphävd (2011/32).

Ändring av de i 1 mom. angivna författningarna skall gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket om inte annat följer av denna förordning.

2 §. Avvikande bestämmelser i fråga om de stöd som omfattas av denna förordning

Bestämmelserna om sökande och utbetalning av arbetsmarknadsstöd som betalas till arbetsgivaren i 2 § och om finansieringen av grunddagpenningen, utbildningsdagpenningen, grundstödet och alterneringssättningen samt arbetsmarknadsstödet i 15–20a §§ statsrådets förordning om verkställigheten av lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska inte tillämpas i landskapet. (2011/32)

2 mom. upphävt (2011/32).

3 mom. upphävt (2011/32).

3 §. Hänvisningar

Hänvisas i de i 1 § nämnda författningarna till bestämmelser i rikslagsstiftningen vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen, skall hänvisningarna anses avse bestämmelser i landskapslagstiftningen.

4 §. (2011/32) Förvaltningsmyndighet

De förvaltningsuppgifter som enligt de i 1 § nämnda författningarna ankommer på statens myndigheter ska i landskapet i fråga om de arbetslöshetsförmåner som omfattas av denna förordning handhas av landskapsregeringen, dock så att de uppgifter och befogenheter som ankommer på folkpensionsanstaltens byrå och arbets- och näringsbyrån i landskapet ankommer på Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet.

5 §. Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 november 2003.

M 6 Republikens presidents förordning (2006:46) om skötseln i landskapet Åland av vissa uppgifter enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa

(FFS 347/2006)

1 §. Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet skall i landskapet Åland ge i 1 kap. 4 § och 11 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) avsedda bindande utlåtanden till arbets-

löshetskassorna om de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner.

2 §. Denna förordning träder i kraft den 15 maj 2006.

M 7 Landskapslag (1998:66) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd

1 §. Lagens tillämpningsområde (2011/110)

Lagen den 30 december 1997 om utkomststöd (FFS 1412/1997) skall, med i denna lag angivna avvikelser, tillämpas i landskapet Åland.

Ändringar av lagen om utkomststöd ska gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket om inte annat följer av denna lag. (2011/110)

Se So 202 FL II

2 §. (2011/110) Avvikelser från tillämpning av bestämmelser i lagen om utkomststöd

I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i lagen om utkomststöd:

1) 5 - 5d §§, 9 § 1 och 3 mom., 9a och 10a §§ och 24 § 2 och 3 mom. ska inte tillämpas i landskapet.

2) Vid tillämpning av 11 § ska barnbidrag som följer av landskapslagen (1994:48) om tillämpning i landskapet Åland av barnbidragslagen beaktas som inkomst enligt följande. Som inkomst per kalendermånad räknas inte 20 procent av barnbidragets belopp respektive 100 procent av ensamförsörjartilläggets belopp. Det belopp som återstår av barnbidraget och ensamförsörjartillägget efter avdrag beaktas som inkomst.

3) Hänvisningar till socialvårdslagen (FFS 710/1982) ska i landskapet gälla landskapslagen (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

4) Hänvisningar till lagen om utkomstskydd (FFS 1290/2002) ska i landskapet gälla landskapslagen (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

5) Hänvisningar till lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 734/1992) ska i landskapet gälla landskapslagen (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

6) Hänvisningar till lagen om offentlig arbetskraftservice (FFS 1295/2002) ska i landskapet gälla landskapslagen (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet.

7) Hänvisningar till lagen om moderskapsunderstöd (FFS 477/1993) ska i landskapet gälla landskapslagen (1994:10) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om moderskapsunderstöd.

8) Hänvisningar till lagen om främjande av integration (FFS 1386/2010) och till lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (FFS 189/2001) ska inte tillämpas i landskapet.

Se M 22, Landskapslag (1994:48) om tillämpning i landskapet Åland av barnbidragslagen; M 1, Landskapslag (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård; M 4, Landskapslag (2003:71) om tillämpning i land-

LL (1998:66) om lagen om utkomststöd

M 7

skapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa; M 26, Landskapslag (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet; M 21, Landskapslag (1994:10) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om moderskapsunderstöd

3 §. Tillämpning av hänvisningar i lagen om utkomststöd

Hänvisas i lagen om utkomststöd till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen skall hänvisningarna avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

4 §. (2011/110) Grunddelens belopp

Utkomststödets grunddel per månad är

- 1) 439,65 euro för ensamboende och ensamförsörjare,
- 2) 373,70 euro för andra personer som fyllt 17 år,
- 3) 320,94 euro för en person som fyllt 17 år och som bor hos ena föräldern eller båda föräldrarna,
- 4) 307,76 euro för barn i åldern 10-16 år och
- 5) 290,17 euro för barn under 10 år.

5 §. (2011/110) Indexjustering av grunddelen

Grunddelens belopp fastställs årligen på basis av föregående års belopp. Till föregående års belopp läggs den ändring i det konsumentprisindex för Åland som fastställts av Ålands statistik- och utredningsbyrå och som ägde rum under det föregående kalenderåret, vilken motsvarar de varor och tjänster som täcks med grunddelen. De indexjusterade beloppen tillämpas från och med februari månad och fastställs av landskapsregeringen före utgången av januari månad.

6 §. (2011/110) Finansiering

På sådan verksamhet som kommunen ordnar med stöd av denna lag tillämpas landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården, om inte något annat bestäms genom lag.

Se E 7, Landskapslag (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården

Ikraftträdelsebestämmelse (2008/72):

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2008.

Genom ikraftträdandet av denna lag upphävs landskapsförordningen (1998:67) om utkomststöd.

M 8 Barnomsorgslag (2011:86) för landskapet Åland

1 kap. Tillämpning och mål

1 §. Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om den barnomsorg som bedrivs under kommunal ledning och under samhällsstödd enskild ledning, i denna lag kallad barnomsorgen.

Barnomsorg enligt denna lag ges i verksamhetsformerna daghemsverksamhet, fritidshemsverksamhet eller lekverksamhet. Daghemsverksamheten bedrivs i daghem, familjedaghem och gruppfamiljedaghem.

2 §. Målsättning

Barnomsorg ska ha sin grund i barnets bästa, samhällets demokratiska värderingar samt varje män-

M 8 Barnomsorgslag (2011:86)

niskas egenvärde och rätt till frihet och integritet. Barnomsorg ska genom god omsorg, lekmöjligheter och pedagogisk verksamhet vara ett stöd för vårdnadshavarna i deras ansvar för barnens fostran och därigenom bidra till att alla flickor och pojkar får goda uppväxtvillkor. Barnomsorg ska bedrivas i nära samverkan med hemmet, ha barnets ålder och individuella behov som utgångspunkt samt därvid främja en allsidig fysisk, emotionell, social och kognitiv utveckling. För barnomsorgen är viktiga värden omsorg om medmänniskor och jämställdhet mellan könen samt omsorg om naturen. Verksamhetsinnehållet i all barnomsorg ska kännetecknas av att den tillgodoser barnens behov av lek, trygga och varma människorelationer samt positiva erfarenheter som stärker självkänslan.

Vid barnomsorgen ska särskild uppmärksamhet ägnas åt att varje barn ges gynnsamma förutsättningar för en god skolstart. All omsorg och pedagogik ska beakta barn i behov av särskilt stöd.

2 kap. Verksamhetsformer

3 §. Daghemsverksamheten

Daghemsverksamheten erbjuder omsorg, lekmöjligheter och pedagogisk verksamhet för barn under skolåldern. Daghemsverksamheten bedrivs i familjedaghem, gruppfamiljedaghem och daghem varvid

1) *familjedaghem* bedrivs av minst en familjedagvårdare och omfattar högst sex barn, varvid barn under tre år räknas som 1,5 barn,

2) *gruppfamiljedaghem* bedrivs av två familjedagvårdare och omfattar högst åtta barn samt

3) *daghem* bedrivs av i 9 § fastslagen personal och omfattar nio eller flera barn.

Kommunen kan tillåta

1) överinskrivning så att fler barn kan finnas inskrivna i en daghemsverksamhet än vad som följer av bestämmelserna i 1 mom. 1 – 3 punkten om det inte medför en fortlöpande övertalighet samt

2) fortlöpande övertalighet som medför att det per månad under högst fem enstaka dagar, varav högst tre dagar i följd, kan finnas fler barn i en daghemsverksamhet än vad som följer av bestämmelserna i 1 mom.

4 §. Specialbarnomsorgen i daghemsverksamheten

I daghemsverksamheten ska specialbarnomsorgen erbjuda behövliga specialpedagogiska åtgärder till barn i behov av särskilt stöd.

Med *barn i behov av särskilt stöd* avses barn som har svårigheter på grund av en medfödd eller senare uppkommen fysisk, psykisk, social eller emotionell funktionsnedsättning eller som utan individuella stödåtgärder löper risk att drabbas av sådan.

Behovet av specialbarnomsorg ska utredas av kommunen på begäran av vårdnadshavaren eller personal i daghemsverksamheten. Kommunen beslutar med vårdnadshavarens samtycke om specialbarnomsorgen.

5 §. Förundervisningen i daghem

I daghem ska förundervisning erbjudas, som en pedagogisk verksamhet vilken ska stödja barns allsidiga utveckling och beredskap för fortsatt lärande i skolan, på de grunder som landskapsregeringen givit

för förundervisning som avses i 25 §. För förundervisningens planering och genomförande ansvarar en barnträdgårdslärare. Förundervisningen kan integreras i den dagliga verksamheten i daghemmet.

6 §. Fritidshemsverksamheten

Fritidshemsverksamheten ska dagtid under skoldagar erbjuda omsorg och en meningsfull fritid för barn och ungdom som avses i 18 §. Fritidshemsverksamheten kan t.ex. bedrivas i en skola, ett daghem, ett fritidshem, ett familjedaghem eller ett specialfritidshem samt i andra för ändamålet godkända lokaler.

7 §. Lekverksamheten

Lekverksamhet under ledning och uppsikt av personal kan erbjuda barn som inte har börjat skolan, lekmöjligheter utomhus eller inomhus. Lekverksamhet erbjuds under 10 - 15 timmar per vecka.

3 kap. Verksamhetsgrunderna

8 §. Behörighetskrav för personal i barnomsorgen

Personal i daghem och fritidshem ska ha avslutat utbildning vid en läroinrättning och därvid förvärvat en lämplig utbildning för sina arbetsuppgifter som

1) *föreståndare* med ansvar för personalledning, administration och pedagogisk ledning,

2) *barnträdgårdslärare* med pedagogiska uppgifter,

3) *barnskötare* med omsorgs- och fostransuppgifter,

4) *fritidspedagog* med pedagogiska ledningsuppgifter,

5) *specialbarnträdgårdslärare* med specialpedagogiska uppgifter för barn i behov av särskilt stöd och som

6) *assistent* med uppgift att stöda barn i behov av särskilt stöd.

Personal i familjedaghem och gruppfamiljedaghem ska ha för sina arbetsuppgifter lämplig utbildning.

Landskapsregeringen beslutar i landskapsförordning närmare om i 1 och 2 mom. avsedda behörighetskrav.

Landskapsregeringen kan av särskilda skäl bevilja dispens från de behörighetskrav som avses i 1 – 3 mom.

Om det för en uppgift som avses i 1 eller 2 mom. inte är möjligt att anställa en person som uppfyller behörighetskraven, kan kommunen för uppgiften för högst två år i sänder anställa en person som på grundval av studier har för uppgiften nödvändiga kunskaper samt för uppgiften lämpliga arbetslivserfarenheter.

I landskapslagen (2004:3) om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som ska arbeta med barn finns bestämmelser med krav på ett kontrollförfarande som ska göra arbetsgivare medvetna om eventuell brottslig bakgrund hos dem som ska arbeta med personer som är under 18 år.

Se M 17, Landskapslag (2004:3) om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som ska arbeta med barn

9 §. Verksamheternas personaldimensionering

Personaldimensioneringen i varje barnomsorgsverksamhet ska vara tillräcklig med hänsyn till barnens antal, ålder, vårdtid och behov av särskilt stöd. Om det

inte finns särskild personalresurs för ett barn i behov av särskilt stöd ska detta beaktas vid personaldimensioneringen. Personal i daghem ska ha gymnasialstadiutbildning eller högskoleutbildning, varvid minst var tredje anställd ska ha avslutad högskoleutbildning.

Om det i ett daghem finns

1) barn som är under tre år ska det för dem finnas minst en anställd per grupp om högst fyra barn eller

2) barn som är tre år eller äldre ska det för dem finnas minst en anställd per grupp om högst sju barn.

Om barn i daghem indelas i grupper ska för varje grupp finnas minst en anställd som har avslutad högskoleutbildning med lämplig pedagogisk inriktning.

Om i daghem samtliga barn i en grupp är tre år eller äldre i halvtidsomsorg ska det per 13 barn finnas minst en anställd med avslutad högskoleutbildning med lämplig pedagogisk inriktning.

I ett fritidshem ska det finnas minst en anställd per grupp om högst 13 barn. För ett fritidshem som har mer än 13 barn ansvarar en fritidspedagog.

10 §. Inomhusutrymmen

Barnomsorg ska bedrivas i lokaler som är lämpliga med hänsyn till barnens ålder, vårdtid och verksamhetens natur. Barnens antal ska anpassas till lokalernas storlek. I lokalerna ska det finnas tillgång till pedagogisk utrustning och lekutrustning samt annan utrustning som behövs i verksamheten.

Ett daghems inomhusutrymmen ska räknat per barn omfatta minst tio kvadratmeter rumsyta som inkluderar både barnens och personalens behov.

Landskapsregeringen kan i enskilda fall medge undantag från i denna paragraf angivna krav på lokalernas yta, om lokalerna bedöms vara lämpliga med beaktande av kraven i 1 mom.

11 §. Utomhusområden

För barnens aktiviteter ska det i anslutning till daghem finnas ett utomhusområde med tillgång till utrustning som främjar leken. Ett daghems utomhusområde bör till storlek och utformning ge tillräckligt utrymme för flera barns eller barngruppers samtidiga lekar, ge personalen goda möjligheter till uppsikt samt genom goda rutiner och säkerhetsåtgärder vara tryggt att vistas på.

12 §. Språket

Verksamhetsspråket är svenska inom barnomsorgen. Svenska är verksamhetsspråk även inom barnomsorg som kommunen ordnar genom att köpa barnomsorgstjänster av en annan huvudman. Verksamheterna ska stöda barn med annat modersmål än svenska och ge alla barn en god grund för deras kulturella och språkliga identitet.

13 §. Tystnadsplikten

Den som är anställd hos kommunen, medlem av ett kommunalt organ eller verksam vid ett enskilt daghem får inte informera en utomstående om vad denne vid skötseln av uppgifter som rör barnomsorgsverksamheten har fått veta om personliga eller ekonomiska omständigheter som rör ett barn eller medlemmar av barnets familj utan samtycke av den berörda personen

eller, om den berörda personen inte själv kan bedöma innebörden av samtycket, dennes vårdnadshavare.

Anställda inom kommunens barnomsorg får utan hinder av 1 mom. och vad som i övrigt bestäms om tystnadsplikt lämna uppgifter till varandra samt till organ inom kommunens eller landskapets förvaltning, om uppgifterna är nödvändiga för att ett barns barnomsorg och skolgång ska kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt. Vad som är stadgat i 1 mom. hindrar inte heller att uppgifter lämnas till den som på tjänstens vägnar har rätt att få kännedom om saken.

I enlighet med landskapslagen (2008:97) om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen finns det för såväl förtroendevalda som anställda vilka i sin uppgift fått vetskap om ett barn vars behov av vård och omsorg, på grund av omständigheter som äventyrar barnets utveckling eller eget beteende, förutsätter att behovet av barnskydd utreds, en *skyldighet att anmäla* till ansvarigt kommunalt organ.

Se M 16, Landskapslag (2008:97) om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen

14 §. Kontakten med vårdnadshavare

Inom all barnomsorg ska kontakter med vårdnadshavarna främjas och upprätthållas på det sätt som personal och vårdnadshavare överenskommer. Formerna för samverkan ska redovisas i varje gruppfamiljedaghem, daghems och fritidshems arbetsplan.

15 §. Arbetsplaner

Varje gruppfamiljedaghem, daghem och fritidshem ska göra en arbetsplan som beskriver genomförandet av

1) barnomsorgens målsättning som avses i 2 §,

2) sådana anvisningar som landskapsregeringen utfärdat i enlighet med 25 §,

3) de delar av de grunder som är tillämpliga för förundervisning som avses i 25 § samt

4) de former för samverkan som avses i 14 §.

Arbetsplanen ska godkännas av det organ som ansvarar för barnomsorgen i kommunen. Varje daghemsverksamhet och fritidshem ska informera vårdnadshavarna om innehållet i arbetsplanen.

4 kap. Rätten till och ansökan om barnomsorg

16 §. Rättighetsgrunder

Efter att föräldrapeningsperioden har upphört har vårdnadshavare, i den omfattning som föreskrivs i detta kapitel, rätt till barnomsorg anordnad av sin hemkommun för sitt barn. Barnomsorg beviljas av hemkommunen efter ansökan av vårdnadshavare. Om vårdnadshavarna har olika hemkommun gäller rätten till barnomsorg den kommun som är barnets hemkommun och ansökan ska riktas till den kommunen. Barnomsorgen ska om möjligt anordnas i den form som barnets vårdnadshavare önskar.

Vårdnadshavare är barnets föräldrar eller den eller de personer som är juridiskt ansvariga med huvudansvar för barnets vårdnad och som avses i rikets lag angående vårdnad om barn och umgängesrätt (FFS 361/1983).

Se Ci 217 FL I

M 8 Barnomsorgslag (2011:86)

17 §. Rätt till daghemsverksamhet

Rätt till kommunal barnomsorg i daghemsverksamhet har vårdnadshavare för sitt barn i följande fall:

1) 25 timmar per vecka för barn som har fyllt tre år till dess läroplikten börjar,

2) under den tid då vårdnadshavaren förvärvsarbetar, studerar eller är arbetssökande, till dess läroplikten börjar,

3) under den tid då moderskapspenning utbetalas, för i hushållet boende barn som är under tre år och som har en barnomsorgsplats,

4) under den tid då barnet har behov av särskilt stöd som avses i 4 § 2 mom., i den omfattning som bedöms vara lämpligt för barnet, till dess läroplikten börjar,

5) under den tid det är nödvändigt för barnet till följd av flerbarnsfödelse, funktionshinder enligt landskapslagen (2010:50) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om service och stöd på grund av handikapp eller sjukdom i familjen, eller andra liknande skäl samt

6) vårdnadshavare kan för sina barn utöver vad som ovan angivits av särskilda skäl beviljas rätt till barnomsorg i daghemsverksamhet.

Med i 1 mom. avsedd tid då vårdnadshavaren

1) förvärvsarbetar avses då vårdnadshavaren har beskattningsbar inkomst på grund av anställning eller egen näringsverksamhet,

2) studerar avses då vårdnadshavaren är berättigad till studiestöd i enlighet med landskapslagen (2006:71) om studiestöd, eller annars genomgår utbildning som leder till examen eller genomgår kompletterings- eller vidareutbildning som främjar yrkesfärdigheten och

3) är arbetssökande avses då vårdnadshavaren är arbetslös arbetssökande i enlighet med bestämmelserna därom i landskapslagen (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet.

Barnomsorg i daghemsverksamhet enligt denna paragraf kan beviljas i den utsträckning det är förenligt med barnets bästa. Endast i särskilda fall kan det anses förenligt med barnets bästa att vistelse i barnomsorg i daghemsverksamhet är längre än 10 timmar per dygn eller längre än 200 timmar per månad.

Se M 12, Landskapslag (2010:50) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om service och stöd på grund av handikapp, O 20, Landskapslag (2006:71) om studiestöd, M 26, Landskapslag (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

18 §. Rätt till fritidshemsverksamhet

Rätt till kommunal barnomsorg dagtid under skoldagar i fritidshemsverksamhet har vårdnadshavare för sitt barn i följande fall:

1) under den tid barnet är i årskurs 1 och 2 samt vårdnadshavarna förvärvsarbetar, studerar eller är arbetssökande,

2) under den tid ett barn med elvaårig läroplikt fullgör sin läroplikt i enlighet med grundskolelagen (1995:18) för landskapet Åland,

3) under den tid en studerande på gymnasialstadienivå deltar i utbildning i enlighet med läroplan för yrkesträsningsundervisning, med beaktande av den studerandes behov samt

4) under den tid ett barn i behov av särskilt stöd bedöms vara i behov av fritidshemsverksamhet.

Fritidshemsverksamhet kan i de fall som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten enligt behov ordnas i ett för barnet eller den studerande anpassat specialfritidshem.

Se O 1, Grundskolelag (1995:18) för landskapet Åland

19 §. Rätt till förundervisning och specialbarnomsorg

Vårdnadshavaren har rätt till kommunal daghemsverksamhet med förundervisning för sitt barn under minst 20 timmar per vecka under året innan barnet börjar i grundskolan eller får motsvarande undervisning på annat sätt.

Vårdnadshavaren har rätt till specialbarnomsorg för sitt barn i den omfattning det finns ett behov av det.

20 §. Rätt till erbjudande om barnomsorgsplats inom en viss tid

En ansökan om en barnomsorgsplats i ett daghem, ett gruppfamiljedaghem, ett familjedaghem eller en fritidshemsverksamhet ska göras av vårdnadshavaren.

Efter att kommunen fått en ansökan om barnomsorg ska kommunen erbjuda en barnomsorgsplats inom fyra månader räknat från dagen för ansökan. Om ett barn behöver en barnomsorgsplats och behovet är brådskande, på grund av vårdnadshavarnas förvärvsarbete eller studier, ska vårdnadshavarna erbjudas en barnomsorgsplats inom två veckor efter att kommunen mottagit ansökan.

5 kap. Barnomsorgsavgift**21 §. Familjebegreppet**

I denna lag inräknas i begreppet familj den eller de vårdnadshavare som lever samman med barnet. I familjen inräknas även den som vårdnadshavaren stadigvarande i äktenskap eller under äktenskapsliknande former har gemensamt hushåll med och som inte är barnets vårdnadshavare, i det fall barnet sammanlever med endast en vårdnadshavare. Dessutom inräknas de barn för vilka dessa är underhållsskyldiga om de bor i samma hushåll.

22 §. Avgift vid kommunal barnomsorg

Kommunen ska, med beaktande av bestämmelserna i denna paragraf och bestämmelserna i 23 §, fastställa en taxa för de avgifter som barnets vårdnadshavare ska betala för barnomsorg.

Som grund för beräkningen av barnomsorgsavgifterna får läggas de inkomster som överskrider bruttoinkomstgränserna i tabellen nedan. Barnomsorgsavgift får inte tas ut av den familj som har en inkomst som uppgår till högst de belopp som anges i tabellen nedan.

Familjens storlek (antal personer)	Inkomstgräns (euro/mån)
2	1 200
3	1 400
4	1 600
5	1 800
6	2 000

Barnomsorgsavgiften för heltidsomsorg får vara högst 230 euro per barn och månad. Vid bestämmande av avgiften ska kommunen beakta familjens storlek.

Som inkomst räknas

- 1) den inkomst som barnet har,
- 2) den inkomst som med barnet sammanlevande vårdnadshavare har samt
- 3) i det fall barnet sammanlever med endast en vårdnadshavare, den inkomst som en person som är sammanboende med vårdnadshavaren i äktenskap eller i äktenskapsliknande eller i stadigvarande former i gemensamt hushåll, men som inte är barnets vårdnadshavare.

En barnomsorgsavgift ska inte uppbäras för den barnomsorg som vårdnadshavaren enligt 4 kap. har rätt till, under det år ett barn har beviljats uppskov med att inleda sin skolgång.

En barnomsorgsavgift ska inte uppbäras för sådan del av barnomsorg som ges i habiliterande syfte enligt landskapslagen (1978:48) om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda.

Se M 15, Landskapslag (1978:48) om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda

23 §. Beaktande av inkomster vid fastställande av barnomsorgsavgifter

Vårdnadshavaren är skyldig att informera kommunen om familjens förvärvs- och kapitalinkomster. Med beaktande av detta fastställer kommunen årligen en barnomsorgsavgift. När avgiften fastställs ska verifierade omständigheter i inkomstsituationen beaktas. Om inkomsterna därefter varaktigt ändras med tio procentenheter eller mer ska uppgifter om detta ges till kommunen, som då ska fastställa en ny barnomsorgsavgift.

Såsom i 1 mom. avgiftsgrundande inkomst betraktas inte

- 1) barnbidrag,
- 2) handikappbidrag, vårdbidrag och vårdbidrag för pensionstagare,
- 3) barnförhöjning enligt folkpensionslagstiftningen,
- 4) bostadsbidrag,
- 5) sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas med stöd av olycksfallsförsäkring,
- 6) stöd som betalas med anledning av fullgörande av tjänstgöring som avses i militärunderstödslagen (FFS 781/1993),
- 7) studiestöd,
- 8) stöd för deltagande i sysselsättningsfrämjande utbildning enligt landskapslagen (1988:39) om sysselsättningsfrämjande utbildning,
- 9) ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (FFS 566/2005),
- 10) sysselsättningsstöd enligt landskapslagen (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet,
- 11) stipendier och andra understöd som utbetalas för studier, praktik eller annan behörighetshöjande verksamhet,
- 12) stöd för närståendevård samt
- 13) stöd för vård av barn i hemmet.

Såsom i 1 mom. avgiftsgrundande inkomst betraktas betalda underhållsbidrag för barn, periodiska underhåll till en tidigare make samt förmån som ska betalas i pengar och vilken i samband med överlåtelse av en fastighet har förbehållits för en viss tid eller livstid (*sytning*).

För fastställande av barnomsorgsavgiften kan kommunen begära att få för prövningen behövliga verifikat.

Se So 121 FL II, M 28, Landskapslag (1988:39) om sysselsättningsfrämjande utbildning, So 302 FL II, M 26, Landskapslag (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

24 §. Avgift och rätt till ersättningsandel vid samhällsstödd enskild barnomsorg

För barnomsorg som drivs som samhällsstödd enskild barnomsorg, ska fastställas en taxa för de avgifter barnets vårdnadshavare ska betala för den barnomsorg barnet utnyttjar. Taxan ska sändas till kommunen för kännedom.

För ett barn som erhåller barnomsorg som drivs som samhällsstödd enskild barnomsorg, ska barnets hemkommun till huvudmannen, för sådan barnomsorg som vårdnadshavaren enligt 4 kap. har rätt till för sitt barn, betala en ersättningsandel, vilken inte oskäligt avviker från vad en motsvarande kommunal barnomsorgsplats kostar. En kommun kan om särskilda skäl föreligger beviljas rätt av landskapsregeringen att inte betala ut en ersättningsandel till ett enskilt sådant daghem eller fritidshem.

Ersättningsandelen till enskild barnomsorg ska justeras årligen utgående från kommunens senast fastställda bokslut. Ersättningsandelen till enskilda barnomsorgsverksamheter bestäms på följande sätt:

1) ersättningsandelen för heltidsomsorg för barn över tre år men under skolåldern, är 90 procent av nettodriftskostnaderna för verksamheten beräknade på grundval av kommunens nettodriftskostnader för likartad verksamhet, avseende varje barn för vilka verksamheten ansvarar för barnomsorg under årets alla månader. Nettodriftskostnaden är intäkterna minskade med driftskostnaderna. Driftskostnaderna är lön till personal, socialavgifter, pensioner, materialinköp, köp av övriga tjänster för den egna serviceproduktionen, hyror, interna utgifter, planmässiga avskrivningar på anläggningstillgångar samt kalkylerad ränta på anläggningstillgångar,

2) ersättningsandelen för heltidsomsorg för barn under tre år för en enskild barnomsorgsverksamhet är 175 procent av ersättningsandelen enligt 1 punkten,

3) ersättningsandelen för halvtidsomsorg för en enskild barnomsorgsverksamhet är 60 procent av ersättningsandelen för heltidsomsorg som avses i 1 och 2 punkten ovan och

4) ersättningsandelen för fritidshemsverksamhet för en enskild barnomsorgsverksamhet är 90 procent av kostnaderna för kommunens motsvarande verksamhet.

I denna lag avses med

1) *heltidsomsorg* barnomsorg som överstiger 5 timmar per dygn samt med

M 8 Barnomsorgslag (2011:86)

2) *halvtidsomsorg* barnomsorg som uppgår till högst 5 timmar per dygn eller högst 25 timmar per vecka.

6 kap. Ledningen och ledningsansvaret**25 §. Landskapsregeringens ledningsansvar**

Landskapsregeringen har ett övergripande ansvar för utvecklingen av barnomsorgen och utövar tillsyn över kommunernas tillämpning av denna lag.

Landskapsregeringen beslutar om grunderna för förundervisningen, vilka ska vara samordnade med grundskolans läroplan och i tillämpliga delar ligga till grund för all daghems- och fritidshemsverksamhet.

26 §. Kommunens ledningsansvar

Kommunen ansvarar för att den kommunala barnomsorgen utövas i enlighet med denna lags bestämmelser och på de grunder som gäller för förundervisning som avses i 25 § samt övervakar att den samhällsstödda enskilda barnomsorgen i kommunen sköts i enlighet med dem.

Om någon bedriver verksamhet under samhällsstödd enskild ledning utan att uppfylla de krav som ställs 28 § 1 mom., ska kommunen uppmana till rättelse inom en viss tid som, om inte synnerliga skäl föreligger, inte får understiga en månad. Kommunen kan även tilldela huvudmannen för verksamheten en varning. Om rättelsen inte sker inom den utsatta tiden kan kommunen förbjuda verksamheten.

27 §. Kommunens uppgifter

I kommunen handhas barnomsorgen av en nämnd eller kommunstyrelsen i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Kommunen ska med beaktande av bestämmelserna i 2 §

1) planera, genomföra, uppfölja och utvärdera barnomsorgsverksamheten samt

2) planera och erbjuda barnomsorg under de tider då vårdnadshavare behöver det i enlighet med vad som följer av bestämmelserna i 4 kap.

Kommunen kan ordna barnomsorg i samarbete med andra kommuner eller genom att köpa barnomsorgstjänster av någon annan.

28 §. Samhällsstödd enskild barnomsorg

Den som erbjuder samhällsstödd enskild daghems- eller fritidshemsverksamhet mot ersättning ska ha ansökt och godkänts för detta av förläggningskommunen innan verksamheten inleds. En fysisk eller juridisk person som av förläggningskommunen godkänts såsom huvudman har rätt till kommunalt samhällsstöd av kommunen för att driva verksamheten, om den uppfyller de krav som följer av 2, 4 - 6, 8 - 15 och 19 §§ denna lag. Ett godkännande utfärdas för den som är huvudman för verksamheten och meddelas för en viss tid eller tills vidare. En fysisk eller juridisk person ska godkännas som huvudman om det inte finns synnerliga skäl för avslag. Med en förläggningskommun avses i denna lag den kommun i vilken barnomsorgsverksamheten bedrivs.

Huvudmannen för en samhällsstödd enskild barnomsorg beslutar om antagande av barn samt om avgifter i enlighet med 24 §.

Varje verksamhetsställe under enskild ledning ska ledas av en föreståndare som svarar för att utrymmen, verksamhetsinnehåll och organisation uppfyller lagstadgade krav.

29 §. Privat barnomsorg

I enlighet med bestämmelserna i landskapslagen (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård är rikets lag om tillsyn över privat socialservice (FFS 1996/603) tillämplig i landskapet.

Se M 1, Landskapslag (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård, So 218 FL II

7 kap. Särskilda bestämmelser**30 §. Landskapsandelar**

På verksamhet som ordnas i enlighet med denna lag tillämpas landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården.

Se E 7, Landskapslag (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården

31 §. Sökande av ändring

I ett beslut som en kommuns tjänsteman har fattat enligt denna lag, kan rättelse begäras hos kommunen inom 14 dagar efter delfäendet av beslutet.

I ett ärende om antagande av barn till barnomsorgen får ändring över i 1 mom. nämnt beslut sökas genom besvär hos Ålands förvaltningsdomstol, om det är fråga om rätt till barnomsorg enligt denna lag. Besvären ska anföras inom 30 dagar efter delfäendet av beslutet.

I andra än 2 mom. nämnda ärenden får ändring sökas i beslut som fattats av en kommuns myndighet i enlighet med bestämmelserna om det i kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland.

Besvär över lagligheten av landskapsregeringens beslut får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

Se E 1, Kommunallag (1997:73) för landskapet Åland

32 §. Förseelser mot bestämmelserna om utövande av barnomsorg

Den som trots en varning bedriver samhällsstödd enskild barnomsorg i strid med bestämmelserna i 2, 4 - 6, 8 - 15 och 19 §§ denna lag, ska för *förseelse mot bestämmelserna om utövande av barnomsorg* dömas till böter.

33 §. Brott mot tystnadsplikten

Den som bryter mot tystnadsplikten i 13 § ska för *brott mot tystnadsplikten* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Om brottet är att anse som grovt döms dock till böter eller till fängelse i högst ett år.

8 kap. Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser**34 §. Ikraftträdande**

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Landskapsregeringen kan, för verksamheter som bedrivs i befintliga lokaler, medge undantag från i 10 § angivna krav på lokalers yta. Ansökan om sådant undantag ska lämnas till landskapsregeringen senast inom ett år efter lagens ikraftträdande. Undantag från

bestämmelserna i 10 § vilka beviljats med stöd av barnomsorgslagen (1997:14) för landskapet Åland, ska fortsättningsvis gälla i enlighet med givna beslut.

Genom ikraftträdandet av denna lag upphävs barnomsorgslagen (1997:14) för landskapet Åland. Åtgärder som verkställigheten av denna lag kräver får vidtas innan lagen träder i kraft.

De barn som då denna lag träder i kraft har beviljats barnomsorg behåller denna rätt i enlighet med tidigare bestämmelser, oavsett om denna lag berättigar till ifrågasvarande barnomsorg, så länge serviceförhållandet förtgår.

Den som när denna lag träder ikraft innehar en tjänst eller är anställd för en uppgift motsvarande fritidspedagog är efter denna lags ikraftträdande behörig så länge som tjänste- eller arbetsavtalsförhållandet består.

M 9 Landskapsförordning (2011:90) om behörighetskrav för personal anställd i daghem och fritidshem

1 §. Behörighetskrav för personal i daghem och fritidshem

Behörighetskrav för personal i daghem och fritidshem är de som anges i följande tabell.

Uppgifter	Behörighetskrav
<i>Föreståndare</i> med ansvar för personalledning, administration och pedagogisk ledning.	Avslutad utbildning vid högskola som motsvarar minst tre års heltidsstudier med lämplig pedagogisk inriktning, samt praktiska erfarenheter av omsorg och fostran av barn.
<i>Barnträdgårdslärare</i> med pedagogiska uppgifter.	Avslutad utbildning vid högskola som motsvarar minst tre års heltidsstudier med lämplig pedagogisk inriktning.
<i>Barnskötare</i> med omsorgs- och fostransuppgifter.	Avslutad utbildning som motsvarar gymnasialstadienivå, med minst tre års heltidsstudier med inriktning på barn och ungdom.
<i>Fritidspedagog</i> med pedagogiska ledningsuppgifter.	Avslutad utbildning vid högskola som motsvarar minst tre års heltidsstudier med lämplig pedagogisk inriktning.

<i>Specialbarnträdgårdslärare</i> med specialpedagogiska uppgifter för barn i behov av särskilt stöd.	Avslutad utbildning vid högskola som motsvarar minst tre och ett halvt års heltidsstudier med lämplig pedagogisk inriktning, i vilken ingår minst ett års heltidsstudier med inriktning på uppgifter inom specialundervisning.
<i>Assistent</i> med uppgift att stöda barn i behov av särskilt stöd.	För uppgiften lämplig utbildning och erfarenhet.

2§. Behörighetskrav för personal i familjedaghem och gruppfamiljedaghem

Behörighetskrav för personal i familjedaghem och gruppfamiljedaghem är yrkesexamen för familjedagvårdare eller annan lämplig utbildning.

M 10 Landskapslag (1985:50) om stöd för vård av barn i hemmet

1 §. Vårdnadshavare för barn under tre år som inte utnyttjar kommunal daghemsverksamhet eller sådan daghemsverksamhet som kommunen bekostar har rätt att få stöd för vård av barn i hemmet enligt denna lag. Med daghemsverksamhet avses även verksamhet i fritidshem. (2006/42)

Oberoende av åldersbestämmelserna i 1 mom. har adoptivföräldrar rätt till stöd för vård av barn i hemmet tills det har gått två år från början av den föräldrapenningsperiod som föreskrivs i 9 kap. 12 § sjukförsäkringslagen (FFS 1224/2004), den första betalningsdagen medräknad. Sådan rätt gäller dock inte adoptant som avses i 6 § 2 mom. i adoptionslagen (FFS 153/1985). (2010/49)

Vårdnadshavare för barn som är under tre år eller för barn som omfattas av 2 mom. har rätt till partiellt stöd för vård av barn i hemmet om vårdnadshavaren är partiellt vårdledig eller är anställd på deltid och arbetstiden med anledning av vården av barnet uppgår till i medeltal högst 30 timmar per vecka. Rätt till partiellt stöd för vård av barn i hemmet har på samma villkor också en vårdnadshavare som är verksam som företagare och som har en sådan försäkring som avses i lagen om pension för företagare (FFS 1272/2006) eller som är verksam som lantbruksföretagare och som har en sådan försäkring som avses i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (FFS 1280/2006). (2010/49)

Vårdnadshavare har under samma förutsättningar som i 3 mom. rätt till partiellt stöd även när barnet deltar i det första och andra årets undervisning i grundskolan eller motsvarande undervisning och under läsåret innan barnet börjar i läropliktsskola, om barnet som läropliktig deltar i förundervisningen. Om barnet omfattas av förlängd läroplikt enligt 21 § 3 mom. grundskolelagen (1995:18) för landskapet Åland har

M 10 LL (1985:50) om stöd för vård av barn i hemmet

vårdnadshavaren under samma förutsättningar rätt till partiellt stöd för vård av barn i hemmet till utgången av barnets tredje läsår. (2010/49)

Rätt till stöd för vård av barn i hemmet som avses i denna lag har endast vårdnadshavare som faktiskt är bosatta i landskapet. (2010/49)

Situationer där barnet inte vistas i landskapet men där man för barnets del, med stöd av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen, har rätt till stöd för vård av barn i hemmet i enlighet med denna lag jämställs med den situationen att barnet faktiskt är bosatt i landskapet. (2010/49)

Nytt 2 mom varvid tidigare 2-4 mom blir 3-5 mom (2010/49)

2 §. (2010/49) Med stöd för vård av barn i hemmet avses i denna lag ekonomiskt stöd som betalas till vårdnadshavare för barn under tre år. Stödet består av en grunddel, en syskonförhöjning, en flerbarnsförhöjning och en tilläggsdel.

3 §. (2010/49) Hemvårdsstöd betalas av hemkommunen. På verksamhet som kommun ordnar enligt denna lag tillämpas landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården.

Stöd för vård av barn i hemmet i situationer som avses i 1 § 6 mom. betalas av landskapet. Landskapsregeringen kan ingå uppdragsavtal med en kommun för handläggning och verkställande av betalning av stödet enligt 1 § 6 mom.

4 §. (2010/49) Grunddel betalas till vårdnadshavare som avses i 1 § 1 och 2 mom. om barnet inte får av kommunen enligt barnomsorgslagstiftningen ordnad barnomsorg eller sådan barnomsorg som kommunen enligt barnomsorgslagstiftningen bekostar. Grunddel betalas inte under den tid då vårdnadshavare är berättigad till moderskaps-, särskild moderskaps-, föräldra- eller partiell föräldrapenning eller till faderskapspenning för faderskapspenningsperioden omedelbart efter föräldrapenningsperioden eller till föräldrapenning eller faderskapspenning med stöd av 9 kap. 10a § i sjukförsäkringslagen. Även om vårdnadshavare inte har rätt till sådan förmån betalas stödet först sedan den i sjukförsäkringslagen avsedda tiden löpt ut.

Grunddelens belopp är 390 euro per kalendermånad. Om hemvårdsstöd inte betalas för en hel kalendermånad på grund av att den tid som nämns i 1 mom. börjar eller slutar under månaden, utgör stödet 1/25 av detta belopp för varje vardag, för vilken familjen är berättigad till stödet.

5 §. Syskonförhöjning betalas om vårdnadshavare utöver det barn som berättigar till grunddel har vård om ett eller flera barn som inte inlett läroplikt och som inte får av kommunen enligt barnomsorgslagstiftningen ordnad barnomsorg eller sådan barnomsorg som kommunen enligt barnomsorgslagstiftningen bekostar. Syskonförhöjning betalas även för ett barn som fyllt tre år men inte inlett läroplikt och som åtnjuter kommunal barnomsorg i medeltal högst 5 timmar

i dygnet eller i medeltal högst 25 timmar per vecka. (2010/49)

Syskonförhöjningen är för varje barn som berättigar till förhöjning 20 procent av den i 4 § 2 mom. avsedda grunddelen.

5a §. (2010/49) Flerbarnsförhöjning betalas om vårdnadshavare utöver det barn som berättigar till grunddel har vård om ett eller flera barn under tre år, vilka alla är födda samtidigt och som inte får av kommunen enligt barnomsorgslagstiftningen ordnad barnomsorg eller sådan barnomsorg som kommunen enligt barnomsorgslagstiftningen bekostar. Flerbarnsförhöjningen betalas inte under den tid då vårdnadshavare är berättigad till moderskaps-, särskild moderskaps-, föräldra- eller partiell föräldrapenning eller till faderskapspenning för faderskapspenningsperioden omedelbart efter föräldrapenningsperioden eller till föräldrapenning eller faderskapspenning med stöd av 9 kap. 10a § i sjukförsäkringslagen. Även om vårdnadshavare inte har rätt till sådan förmån betalas förhöjningen först sedan den i sjukförsäkringslagen avsedda tiden löpt ut.

Flerbarnsförhöjningen är för varje barn som berättigar till förhöjning 50 procent av den i 4 § 2 mom. avsedda grunddelen.

6 §. (2010/49) Tilläggsdel betalas om vårdnadshavaren är berättigad till grunddel enligt 4 § och familjens sammanlagda skattepliktiga inkomster per kalendermånad inte överstiger gränsen för rätt till tilläggsdel. Då förutsättningarna bedöms för rätt till tilläggsdel under den tid moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps-, föräldra- eller partiell föräldrapenning betalas enligt sjukförsäkringslagen, räknas av sistnämnda förmån som skattepliktig inkomst endast den del som överstiger det kalkylerade sammanlagda beloppet av grunddelen, eventuell flerbarnsförhöjning och eventuell syskonförhöjning.

Tilläggsdelens fulla belopp är 70 procent av den i 4 § 2 mom. avsedda grunddelen. Det belopp vilket de skattepliktiga inkomsterna inte får överstiga för att full tilläggsdel ska beviljas är 777 euro per kalendermånad. Om de skattepliktiga inkomsterna överstiger det belopp som berättigar till full tilläggsdel, minskas tilläggsdelens maximibelopp med 15 procent av den överstigande delen av de skattepliktiga inkomsterna.

6a §. Partiellt stöd för vård av barn i hemmet betalas till vårdnadshavare som avses i 1 § 3 och 4 mom. Partiellt stöd för vård av barn i hemmet beviljas inte om grunddel betalas enligt 4 § eller under den tid moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps-, föräldra- eller partiell föräldrapenning beviljas enligt sjukförsäkringslagen. (2010/49)

Partiellt stöd för vård av barn i hemmet betalas per kalendermånad med ett belopp som utgör 25 procent av grunddelen uträknad enligt 4 § 2 mom.

7 §. (2010/49) Syskonförhöjning eller tilläggsdel betalas oberoende av om moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps-, föräldra- eller partiell föräldrapenning börjar betalas.

Har föräldrapenningsperioden för familj som ännu inte får syskonförhöjning eller tilläggsdel förlängts på grund av att flera än ett barn har fötts vid samma tidpunkt, betalas syskonförhöjning, flerbarnsförhöjning eller tilläggsdel till familjen under den förlängda föräldrapenningsperioden. Syskonförhöjningen betalas dock under förutsättning att den föräldrapenning som betalas är mindre än det sammanlagda kalkylerade beloppet av grunddelen, syskonförhöjningen och flerbarnsförhöjningen av familjens hemvårdsstöd. Som syskonförhöjning betalas skillnaden mellan det kalkylerade hemvårdsstödet och föräldrapenningen. Har familjen fått syskonförhöjning eller flerbarnsförhöjning innan föräldrapenningsperioden förlängdes kan förhöjningen betalas enligt tidigare grunder, om detta är förmånligare för familjen.

8 §. (2010/49) Hemvårdsstöd betalas på ansökan till vårdnadshavare som sköter vårdnaden om barnet eller, om särskilda skäl härtill finns, till annan person som sörjer för barnets vård och fostran.

Båda vårdnadshavarna har rätt till partiellt stöd för vård av barn i hemmet för samma kalenderperiod, förutsatt att de inte samtidigt är borta från arbetet för vården av barnet.

Mottagare av hemvårdsstöd är skyldig att meddela kommunen de förändringar som skett i förutsättningarna för att få stöd.

9 §. Stöd som avses i denna lag utbetalas från och med den första vardagen efter utgången av den tid som anges i 4 § 1 mom. eller den första vardagen efter det övriga förutsättningar för erhållande av stödet föreligger. (1995/32)

Stöd beviljas inte för kortare tid än en månad. Tilläggsdel beviljas för högst ett år i sänder. Tilläggsdelen skall dock justeras under året om nettoinkomsterna väsentligt har förändrats eller om tilläggsdelen visar sig vara i väsentlig mån felaktig.

Stöd kan erläggas retroaktivt, dock högst för de sex månader som närmast föregår tidpunkten för inlämnande av ansökan.

Stöd utbetalas till dess barnet fyller tre år, om inte förutsättningarna för att erhålla stöd upphör dessförinnan.

Partiellt stöd utbetalas i enlighet med 1 § och 6a §. (2006/42)

10 §. (2008/99) Stöd för vård av barn i hemmet utbetalas inte för barn som under mer än tre månader kontinuerligt vårdas på anstalt eller är i motsvarande vård. Med vård på anstalt eller motsvarande vård avses vård som inbegriper uppehälle och som anordnats av kommun eller kommunalförbund på sjukhus eller anstalt eller i familj. I fråga om barn som omhändertagits på sätt som avses i landskapslagen (2008:97) om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen upphör utbetalningen av stödet då vården och fostran av barnet har ordnats utom hemmet.

11 §. Om beslut som gäller erläggande av hemvårdsstöd eller stödets belopp uppenbarligen grundar sig på felaktiga eller bristfälliga uppgifter av barnets vård-

nadshavare kan hemvårdsstödet rättas retroaktivt för högst ett år.

12 §. Har vårdnadshavare i hemvårdsstöd erhållit mer än vad han hade varit berättigad till, kan det stöd som utbetalats utan grund återkrävas. Är det av särskilda skäl inte ändamålsenligt eller skäligt att återkräva det utan grund utbetalade stödet eller är detta belopp litet, kan kommun helt eller delvis avstå från sådana åtgärder.

Om hemvårdsstöd som utbetalats till för stort belopp inte kan kvittas mot de följande betalningsraterna av hemvårdsstödet eller om det trots anfordran inte återbetalas, kan [länsrätten] på framställning av kommunen ålägga mottagaren av hemvårdsstödet att till kommunen återbetala det hemvårdsstöd som utbetalats till för stort belopp.

13 §. Då kommun får uppgift om att person, till vilken kommunen erlägger hemvårdsstöd, har flyttat till annan kommun skall kommunen meddela detta till socialnämnden i den kommun till vilken mottagaren av stödet har flyttat samt översända de beslut och handlingar som gäller beviljandet av hemvårdsstöd.

13a §. (1997/15) Den som handhar uppgifter enligt denna lag får inte informera en utomstående om vad han på grund av sin ställning eller sin uppgift har fått veta om en enskilds eller en familjs personliga eller ekonomiska omständigheter.

Vad som stadgas i 1 mom. hindrar inte att uppgifter lämnas till den som på tjänstens vägnar har rätt att få kännedom om saken.

Den som bryter mot bestämmelsen om tystnadsplikt skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Om brottet är att anse som grovt dömes dock till böter eller fängelse i högst ett år.

14 §. (2010/49) I denna lag avsett stöd får inte utmätas.

15 §. Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

16 §. Denna lag träder omedelbart i kraft. Den tillämpas dock före år 1990 i tillämpliga delar enligt bestämmelserna i rikets lag om införande av lagen om stöd för vård av barn i hemmet (FFS 25/1985).

Ikraftträdelsebestämmelse (2010/49):

Denna lag träder i kraft den 1 september 2010.

Hemvårdsstöd som avses i lagens 1 § 2 mom. beviljas retroaktivt från den 1 april 2007.

Stöd för vård av barn i hemmet som avses i lagens 1 § 6 mom. beviljas retroaktivt enligt rådets förordning (EEG) nr 1408/71.

Retroaktivt stöd beviljas till det belopp som gällde för hemvårdsstödet grund- och tilläggsdel innan denna lag trädde ikraft. Ovan angivna retroaktiva stöd beviljas endast till den del motsvarande stöd för vård av barn inte redan utbetalats. Om stöd beviljats till ett lägre belopp än vad stödtagaren enligt detta moment är berättigad till utbetalas mellanskillnaden. Retroaktivt stöd ska sökas inom ett år från lagens ikraftträdande.

M 11 LL (2010:50) om ... lagen om service och stöd pga handikapp

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Genom denna lag upphävs landskapsförordningen (1997:13) om stöd för vård av barn i hemmet.

M 11 Landskapslag (2010:50) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om service och stöd på grund av handikapp

1 §. Lagens innehåll

Inom landskapets behörighet och med de avvikelser som följer av denna lag, ska lagen om service och stöd på grund av handikapp (FFS 380/1987), nedan kallad handikappservicelagen, tillämpas i landskapet.

Ändringar av handikappservicelagen ska tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket.

Se So 214 FL II

2 §. Hänvisningar

Inom landskapets behörighet ska hänvisningen i 3a § handikappservicelagen till lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (FFS 812/2000) avse landskapslagen (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård, nedan kallad blankettlagen om socialvård.

Inom landskapets behörighet ska hänvisningen i 4 § handikappservicelagen till lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (FFS 519/1977) avse landskapslagen (1978:48) om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda.

Inom landskapets behörighet ska hänvisningen i 5 § handikappservicelagen till lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 733/1992) avse landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården.

Inom landskapets behörighet ska hänvisningen i 8d § handikappservicelagen till socialvårdslagen (FFS 710/1982) avse blankettlagen om socialvård.

Inom landskapets behörighet ska hänvisningen i 14 § handikappservicelagen till lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 734/1992) avse blankettlagen om socialvård.

Inom landskapets behörighet ska hänvisningen i 15 § handikappservicelagen till lagen angående innehavares av statsjänst och -befattning rätt till skadestånd vid olycksfall (FFS 154/1935) även avse landskapslagen (1936:1) angående innehavares av tjänst och befattning i landskapet Åland rätt till skadestånd vid olycksfall.

Vid tillämpningen av de i 17 § handikappservicelagen angivna bestämmelserna i socialvårdslagen ska, inom landskapets behörighet, hänvisningen i 45 § 3 mom. socialvårdslagen till förvaltningslagen (FFS 434/2003) avse förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland.

Se M 1, Landskapslag (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård; M 15, Landskapslag (1978:48) om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda; E 7, Landskapslag (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården; D 36, Landskapslag (1936:1) angående innehavares av tjänst och befattning i

landskapet Åland rätt till skadestånd vid olycksfall; C 1, Förvaltningslag (2008:9) för landskapet Åland

3 §. Bestämmelser som inte ska tillämpas

Bestämmelsen i 7 § 3 mom. handikappservicelagen tillämpas inte i landskapet.

Med avvikelse från 16 § handikappservicelagen kan enligt denna lag vid behov, inom ramen för anslag som reserverats i landskapets budget, ordnas

- 1) anpassningsträning,
- 2) rehabiliteringshandledning samt
- 3) forskning och försöksverksamhet för förbättrande av de handikappades ställning.

4 §. Särskilda bestämmelser

Bemyndigandet som i 13 § 1 mom. handikappservicelagen givits kommunstyrelsen ska inom landskapets behörighet avse landskapsregeringen. Bestämmelserna i 13 § 3 och 4 mom. handikappservicelagen ska inte tillämpas i landskapet.

En handikappad ska ges service och servicen ordnas i mån av möjlighet med beaktande av klientens språkkunskaper.

5 §. Landskapsförordning

Landskapsregeringen kan inom landskapets behörighet, genom landskapsförordning, besluta att författningar som utfärdats med stöd av handikappservicelagen ska tillämpas i landskapet Åland oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen föreskriver.

6 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 september 2010.

Genom denna lag upphävs, såvitt gäller giltigheten i landskapet Åland, lagen om service och stöd på grund av handikapp (FFS 380/1987) och med stöd därav utfärdade författningar jämte ändringar som gjorts före den 1 januari 1993.

Före den 1 januari 2011 ska, utan hinder av vad som föreskrivs i 8c § 5 mom. handikappservicelagen, en gravt handikappad erbjudas personlig assistans minst 10 timmar per månad.

Åtgärder för verkställighet får vidtas innan denna lag träder i kraft.

M 12 Landskapsförordning (2010:51) om tillämpning i landskapet Åland av förordningen om service och stöd på grund av handikapp

1 §. Förordningens innehåll

Inom landskapets behörighet och med de avvikelser som anges i denna förordning ska förordningen om service och stöd på grund av handikapp (FFS 759/1987), nedan kallad handikappserviceförordningen, tillämpas i landskapet Åland.

Ändringar i handikappserviceförordningen och som gäller sådant som hör till landskapets behörighet ska gälla i landskapet från den tidpunkt de träder i kraft i riket.

Se So 215 FL II

2§. Hänvisningar

Inom landskapets behörighet ska hänvisningen i 3 § handikappserviceförordningen till lagen om service och stöd på grund av handikapp (FFS 380/1987) avse landskapslagen (2010:50) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om service och stöd på grund av handikapp.

Inom landskapets behörighet ska hänvisningen i 4 § 3 mom. handikappserviceförordningen till 4 § lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 733/1992) avse 3 § landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården.

Se M 11, Landskapslag (2010:50) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om service och stöd på grund av handikapp;

E 7, Landskapslag (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården

3§. Särskilda bestämmelser

Bestämmelserna i 12 § 2 mom. handikappserviceförordningen ska inte tillämpas i landskapet.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 21 § handikappserviceförordningen gäller att närmare anvisningar om tillämpningen av denna förordning meddelas vid behov av landskapsregeringen.

Ikraftträdelsebestämmelse (2010:51):

Denna förordning träder i kraft den 1 september 2010.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

M 13 Landskapslag (2010:99) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer

1§. Lagens tillämpningsområde

Rätten för en i landskapet bosatt och handikappad person att erhålla tolkningstjänst tryggas genom att lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (FFS 133/2010), nedan kallad tolkningstjänstlagen, inom landskapets behörighet och med de avvikelser som anges i denna lag, ska tillämpas i landskapet Åland.

Tolkningstjänstlagen ska tillämpas i landskapet sådan den lyder då denna lag träder i kraft. Ändringar i tolkningstjänstlagen ska gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket, om inte annat följer av denna lag.

2§. Förvaltningsuppgifter

De förvaltningsuppgifter som enligt tolkningstjänstlagen sköts av social- och hälsovårdsministeriet ska i landskapet Åland skötas av landskapsregeringen såvitt fråga är om uppgifter som hör till landskapets behörighet.

Även de förvaltningsuppgifter som enligt tolkningstjänstlagen sköts av Folkpensionsanstalten ska i landskapet Åland skötas av landskapsregeringen såvitt fråga är om uppgifter som hör till landskapets behörighet.

3§. Utlämnande av uppgifter

Utöver vad som följer av bestämmelserna i denna lag och med beaktande av vad som följer av landskapslagstiftningen om personuppgifter är kommunen skyldig att på begäran även från annan myndighet än landskapsregeringen och landskapsregeringen underlydande myndighet lämna ut sådana personuppgifter som behövs för verkställigheten av denna lag.

4§. Hänvisningar

Inom landskapets behörighet ska hänvisningen till

1) socialvårdslagen (FFS 710/1982) i 13 § 3 mom. tolkningstjänstlagen avse landskapslagen (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård,

2) lagen om patientens ställning och rättigheter (FFS 785/1992) i 23 § 2 mom. tolkningstjänstlagen avse landskapslagen (1993:61) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om patientens ställning och rättigheter,

3) lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (FFS 621/1999) i 24 § tolkningstjänstlagen avse landskapslagen (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet samt

4) lagen om service och stöd på grund av handikapp (FFS 380/1987) i 24 § 6 punkten tolkningstjänstlagen avse landskapslagen (2010:50) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om service och stöd på grund av handikapp.

Besvärinstans i 23 § tolkningstjänstlagen avser i ärenden som gäller landskapets behörighet högsta förvaltningsdomstolen.

Se M 1, Landskapslag (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård; L 3, Landskapslag (1993:61) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om patientens ställning och rättigheter; C 4, Landskapslag (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet; M 11, Landskapslag (2010:50) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om service och stöd på grund av handikapp

5§. Finansiering

Kostnaderna för tolkningstjänster för en i landskapet bosatt handikappad person betalas med landskapets medel. Likaså betalas kostnaderna som verkställigheten av denna lag medför med landskapets medel.

6§. Ändringsökande

Den som är missnöjd med ett beslut som fattats med stöd av denna lag i ärenden inom landskapets behörighet får söka ändring i det genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med bestämmelserna i tolkningstjänstlagen.

7§. Ikraftträdande

Lagtinget bemyndigar landskapsregeringen att bestämma att denna lag helt eller delvis ska träda i kraft i den ordning som föreskrivs i 20 § 3 mom. självstyrelselagen för Åland.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

Åtgärder som verkställigheten av lagen kräver får vidtas innan den träder i kraft.

M 14 RPF (2011:18) om skötseln ... av förvaltningsuppgifter som rör tolkningstjänst för handikappade personer

8 §. Övergångsbestämmelser

Om en handikappad har haft rätt till tolkningstjänst med stöd av annan landskapslagstiftning i den lydelse den hade den 31 augusti 2010 ska landskapsregeringen utan ansökan ändra den till rätt till tolkningstjänst enligt denna lag. Rätten till tolkningstjänst fortsätter på samma grunder som gällde den 31 augusti 2010 tills den i enlighet med 16 § tolkningstjänstlagen omprövas eller upphör.

På en ansökan, omprövning av beslut och tolkningsbeställning som var anhängig den 31 augusti 2010 samt på ändringsökande som avser ett beslut som fattats före den 1 september 2010 tillämpas de bestämmelser som gällde den 31 augusti 2010. Kommunen svarar dock för ordnandet av tolkningstjänst endast om tolkningen sker senast dagen innan tidpunkten för denna lags ikraftträdande.

M 14 Republikens presidents förordning (2011:18) om skötseln i landskapet Åland av förvaltningsuppgifter som rör tolkningstjänst för handikappade personer

(FFS 145/2011)

1 §. Folkpensionsanstalten svarar för skötseln av de förvaltningsuppgifter som med stöd av 2 § 2 mom. i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (Ålands författningssamling 2010:99) ankommer på Ålands landskapsregering enligt vad Folkpensionsanstalten och Ålands landskapsregering närmare avtalar.

2 §. Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2011.

M 15 Landskapslag (1978:48) om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagen den 23 juni 1977 angående specialomsorger om utvecklingsstörda (FFS 519/1977) jämte med stöd av densamma utfärdade bestämmelser skall med i denna lag angivna avvikelser äga tillämpning i landskapet Åland.

Den i 1 mom. nämnda lagen och de med stöd av densamma utfärdade bestämmelserna tillämpas i landskapet sådana de lyder då denna lag träder i kraft. Sker därefter ändring i sagda författningar, skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket. (1995/102)

Se Lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda So 206 FL II

2 §. De förvaltningsuppgifter, som enligt rikets förenämnda lag ankommer på statens myndigheter, skall i landskapet handhas av landskapsregeringen till den del uppgifterna enligt självstyrelselagen för Åland ankommer på landskapet.

3 §. (1993/69) Åland utgör ett särskilt i 6 § 1 mom. lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda avsett specialomsorgsdistrikt, vilket förvaltas av ett kommunalförbund med samtliga kommuner som medlemmar, om inte kommunerna med landskapsregeringens godkännande kommer överens om något annat.

3a §. (1995/102) Kompetenskrav för tjänster vid ett kommunalförbund som avses i 3 § bestäms i landskapsförordning.

4 §. Landskapsregeringen eller kommunalförbundet för det åländska specialomsorgsdistriktet kan med det kommunalförbundet som avses i 6 § 4 mom. rikets förenämnda lag avtala om anlitande av dess anstalter eller tjänster för befrämjandet av vården och omsorgen om utvecklingsstörda.

5 §. (1993/69) På verksamhet som ordnas i enlighet med denna lag tillämpas landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården, om inte annat är särskilt föreskrivet.

6 §. (1993/69) Förvaltning som avses i 2 kap. rikets lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda handhas i landskapet till den del fråga är om förbundsfullmäktige och -styrelse på det sätt i kommunallagen (1980:5) för landskapet Åland är stadgat.

7 §. Upphävd (1983/69).

8 §. När i rikets lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda hänvisas till lagen om forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (FFS 1073/1992), kommunallagen (FFS 365/1995), barnskyddslagen (FFS 417/2007), lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 734/1992) och lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 733/1992) ska härvid i landskapet i tillämpliga delar gälla vad i motsvarande landskapslagar är föreskrivet. (2008/100)

De uppgifter som socialnämnden skall sköta enligt lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda och enligt de författningar som utfärdats med stöd av den skall i landskapet skötas av en nämnd eller kommunstyrelsen i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. (2007/104)

Se resp E 1, Kommunallag (1997:73); M 16, Landskapslag (2008:97) om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen; F 3, Landskapslag (2007:23) om grunderna för avgifter till Ålands hälso- och sjukvård och E 6, Landskapslag (1993:70) om landskapsandelar till kommunerna

2 kap. Övergångsbestämmelser

9 §. Specialomsorgsdistriktets reglemente och verksamhetsplan för specialomsorgerna för åren 1979 - 1983 skall underställas [landskapsstyrelsen] för fastställelse före den 1 april 1979. Intill dess planen fastställts skall kommunalförbundet för specialomsorgsdistriktet och annan kommunal verksamhetsenhet för specialomsorger ordna sådana omsorger åtminstone i den omfattning som skett innan denna lag trätt i kraft.

Kommunalförbundet skall även eljest skrida till nödiga förberedande åtgärder för inledande av den i denna lag avsedda verksamheten den 1 januari 1979.

Innan reglemente och verksamhetsplan fastställs kan [landskapsstyrelsen] på ansökan på förhand avgöra, vilka driftskostnader för personalen vid kommunalförbundets för specialomsorgsdistriktet centralförvaltning som kommer att godkännas såsom berättigande till landskapsandel. Beslutet skall med bindande verkan iakttas då frågan om erläggande av landskapsandel senare behandlas.

10 §. Upphävd (1983/69).

11 §. I landskapslagen om psykiskt utvecklingsstörda avsedd anstalt för psykiskt utvecklingsstörda, vilken önskar fortsätta sin verksamhet såsom i 16 § lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda avsedd verksamhetsenhet för specialomsorger, skall underställa sitt reglemente [landskapsstyrelsen] för fastställelse före den 1 januari 1979.

12 §. Vid bestämmandet av landskapsandel och medlemskommunernas betalningsandelar i kommunalförbundets för specialomsorgsdistriktet utgifter för år 1979 beaktas även kostnader som föranletts av kommunalförbundets för specialomsorgsdistriktet verksamhet före år 1979.

13 §. Vad i [landskapslagen om landskapsstöd till kommuner] är stadgat iakttages i tillämpliga delar även i fråga om i 11 § avsedd anstalt, som icke fortsätter sin verksamhet såsom i 16 § lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda avsedd privat verksamhetsenhet.

14 §. Angående ordnandet av personalens ställning vid anstalter eller verksamhetsenhet, som övergått till kommunalförbundet för specialomsorgsdistriktet, stadgas särskilt.

Se E 15, Landskapslag (1977:10) om reglering av personalens ställning vid privat institution, då institutionens verksamhet övertages av kommun eller kommunalförbund

15 §. Stadgandena i 28 och 29 §§ lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda tillämpas på barn som redan fullgör sin i landskapslagen (1958:23) om folkskolväsendet i landskapet Åland stadgade läroplikt samt på sådana barn, vilkas läroplikt börjar år 1979 eller därefter. För den som med stöd av landskapslagen om folkskolväsendet före ikraftträdandet av denna lag befriats från läroplikt och som icke uppnått för läropliktens fullgörande erforderlig kunskaps- och färdighetsgrad skall, såfram han själv eller hans förmyndare eller annan vårdnadshavare det önskar, ordnas i 28 och 29 §§ avsedd undervisning oberoende av om vederbörande ännu är i läropliktsåldern.

16 §. Närmare stadganden om verkställighet och tillämpning av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

M 16 Landskapslag (2008:97) om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen

1 §. Lagens tillämpningsområde

Barnskyddslagen (FFS 417/2007) ska, med i denna lag angivna undantag, tillämpas i landskapet Åland.

Barnskyddslagen ska tillämpas i landskapet sådan den lyder när denna lag träder i kraft. Ändras därefter författningen, ska den ändrade författningen gälla i landskapet från tidpunkten för dess ikraftträdande i riket, om inte annat följer av denna lag.

Se Ci 233 FL I

2 §. Förvaltningsmyndighet

De förvaltningsuppgifter som enligt barnskyddslagen ankommer på länsstyrelsen ska i landskapet handhas av landskapsregeringen, till den del förvaltningen grundar sig på landskapets lagstiftningsbehörighet på området.

3 §. Kommunstyrelses eller nämnds uppgift

De uppgifter som enligt barnskyddslagen ska skötas av ett kollegialt organ som kommunen har utsett ska i landskapet skötas av en nämnd eller kommunstyrelsen i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

4 §. Avvikande terminologi

I landskapet ska bestämmelser om samkommuner tillämpas på kommunalförbund och bestämmelser om kommunala tjänsteinnehavare tillämpas på kommunala tjänstemän.

5 §. Särskilda avvikelser

Vid tillämpningen av barnskyddslagen ska även i denna paragraf angivna avvikelser iaktas i landskapet:

1) (2011/88) Hänvisningen i 9 § 1 mom. i barnskyddslagen till den förskoleundervisning, grundläggande utbildning och påbyggnadsundervisning samt förberedande undervisning som avses i lagen om grundläggande utbildning (FFS 628/1998) ska i landskapet avse den förundervisning som avses i barnomsorgslagen (2011:86) för landskapet Åland och den grundskoleundervisning som avses i grundskolelagen (1995:18) för landskapet Åland.

2) (2011/88) Hänvisningen i 9 § 2 mom. i barnskyddslagen till den utbildningsanordnare som avses i 7 och 8 §§ i lagen om grundläggande utbildning ska i landskapet avse huvudmannen för ett enskilt daghem enligt 28 § barnomsorgslagen för landskapet Åland och huvudmannen för den ersättande skolan enligt 7 kap. i grundskolelagen för landskapet Åland.

3) Hänvisningen i 12 § 1 mom. i barnskyddslagen till en budget och ekonomiplan enligt 65 § i kommunallagen (FFS 365/1995) ska i landskapet avse en budget och ekonomiplan enligt 64 och 65 §§ i kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland.

4) Hänvisningen i 13 § 1 mom. i barnskyddslagen till 10 § 1 och 2 mom. i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (FFS 272/2005) ska i landskapet avse de med stöd av landskapsförordningen (1995:103) om tillämpning i

M 16 LL (2008:97) om ... barnskyddslagen

landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård tillämpliga 2 § 2 mom. och 4 § i förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (FFS 804/1992).

5) Hänvisningen i 13 § i barnskyddslagen till 3 § i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården ska i landskapet avse den med stöd av landskapsförordningen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård tillämpliga 2 § 1 mom. i förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården.

6) Hänvisningen i 15 § i barnskyddslagen till hälso-centralen och sjukvårdsdistriktet ska i landskapet avse Ålands hälso- och sjukvård enligt landskapslagen (1993:60) om hälso- och sjukvården.

7) Bestämmelserna i 16 § 3 mom. första meningen i barnskyddslagen om hälsovårdstjänster ska inte tillämpas i landskapet.

8) Hänvisningen i 16 § 3 mom. andra meningen i barnskyddslagen till lagen om grundläggande utbildning och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (FFS 635/1998) i fråga om placeringskommunens skyldighet att ordna grundläggande utbildning och om ersättning för kostnaderna för detta ska i landskapet avse motsvarande skyldighet och kostnadsansvar för förundervisning och grundskoleundervisning enligt barnomsorgslagen för landskapet Åland och grundskolelagen för landskapet Åland.

9) Hänvisningen i 18 § i barnskyddslagen till lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 733/1992) ska i landskapet avse landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården.

10) Hänvisningen i 19 § i barnskyddslagen till lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 734/1992) ska i landskapet avse landskapslagen (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

11) Hänvisningen i 20 § 2 mom. i barnskyddslagen till 34 § i förvaltningslagen (FFS 434/2003) ska i landskapet avse 28 § i förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland.

12) Hänvisningen i 25 § 6 mom. i barnskyddslagen till 18 § 3 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (FFS 812/2000) ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

13) Hänvisningen i 26 § 3 mom. i barnskyddslagen till 11 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

14) Hänvisningen i 27 § 2 mom. i barnskyddslagen till 11 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

15) Hänvisningen i 31 § i barnskyddslagen till 26 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndighetsnäs verksamhet (FFS 621/1999) ska i landskapet avse landskapslagen (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet.

16) Hänvisningen i 36 § i barnskyddslagen till 17 § 1 och 2 mom. i socialvårdslagen (FFS 710/1982) ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

17) Hänvisningen i 36 § i barnskyddslagen till lagen om utkomststöd (FFS 1412/1997) ska i landskapet avse landskapslagen (1998:66) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd.

18) Hänvisningen i 41 § 2 mom. i barnskyddslagen till 20 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

19) Hänvisningen i 42 § 2 och 4 mom. i barnskyddslagen till förvaltningslagen ska i landskapet avse förvaltningslagen för landskapet Åland.

20) Hänvisningen i 55 § 2 mom. i barnskyddslagen till 7 § i lagen om underhållsbidrag (FFS 671/1998) ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen (2002:71) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om underhållstrygghet.

21) Hänvisningen i 56 § i barnskyddslagen till 25, 26 och 26 a §§ socialvårdslagen ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

22) Hänvisningen i 56 § i barnskyddslagen till familjevårdarlagen (FFS 312/1992) ska inte tillämpas i landskapet.

23) Hänvisningen i 60 § 2 mom. i barnskyddslagen till 10 § 4 mom. i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården ska i landskapet avse den med stöd av landskapsförordningen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård tillämpliga 4 § i förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården.

24) Hänvisningen i 77 § i barnskyddslagen till 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

25) Hänvisningen i 80 § 2 mom. i barnskyddslagen till lagen om tillsyn över privat socialservice (FFS 603/1996) ska i landskapet avse landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

6§. Förordning

Om inte ärendet hör till området för lag kan landskapsregeringen inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av barnskyddslagen ska tillämpas i

landskapet oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen föreskriver.

7 §. Sökande av ändring

Beslut som har fattats med stöd av denna lag överklagas enligt bestämmelserna i barnskyddslagen, dock så att besvär över lagligheten av landskapsregeringens beslut enligt denna lag får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

8 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1977:13) angående tillämpning av vissa författningar rörande barnskydd i landskapet Åland.

9 §. Övergångsbestämmelse

Kriterierna enligt 59 § 1 mom. barnskyddslagen för det högsta antalet barn som får vårdas samtidigt vid en barnskyddsanstalts bostadsenhet och kriterierna enligt 59 § 2 mom. för det minsta antalet anställda per bostadsenhet vid en barnskyddsanstalt tillämpas i alla barnskyddsanstalter senast inom tre år efter lagens ikraftträdande.

Den som innan denna lag träder i kraft sköter barnskyddsärenden och som ansetts behörig för uppgiften enligt landskapsförordningen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård eller motsvarande äldre bestämmelser ska fortfarande vara behörig att i enlighet med bestämmelserna i denna lag sköta uppgiften eller motsvarande uppgifter.

M 17 Landskapslag (2004:3) om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som skall arbeta med barn

1 §. Syfte

Syftet med denna lag är att skydda den personliga integriteten och främja den personliga säkerheten för personer under 18 år. I lagen föreskrivs om ett kontrollförfarande som skall göra arbetsgivare medvetna om eventuell brottslig bakgrund hos dem som skall arbeta med personer under 18 år.

2 §. Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas inom sektorerna socialvård, undervisning och ungdomsarbete samt idrott. Lagen tillämpas på dem som ska utföra arbete som varaktigt och i väsentlig grad består i att utan vårdnadshavarens närvaro ta hand om, fostra, undervisa eller på annat sätt arbeta i personlig kontakt med personer under 18 år. I lagen avsett arbete kan utföras

1) i ett offentligt eller privaträttsligt anställningsförhållande,

2) under arbetspraktik, arbetslivsträning och arbetsprövning eller

3) (2011/89) inom privat socialservice enligt lagen om tillsyn över privat socialservice (FFS 603/1996), i barnomsorg driven som samhällsstödd enskild barnomsorg enligt barnomsorgslagen (2011:86) för landskapet Åland eller som familjevård enligt socialvårdslagen (FFS 710/1982).

Lagen tillämpas inte på arbete som sammanlagt varar mindre än tre månader under en ettårsperiod.

Var och en har rätt att vägra att delta i arbetspraktik, arbetslivsträning och arbetsprövning som omfattas av denna lag. En vägran i enlighet med denna bestämmelse får inte leda till att grunddagpenning eller andra förmåner som utbetalas av landskapets medel minskas eller upphör.

3 §. Skyldighet för arbetsgivaren att kräva uppvisande av registerutdrag

En arbetsgivare skall kräva att en person visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen (FFS 770/1993), när arbetsgivaren första gången erbjuder personen en anställning som omfattar uppgifter som avses i 2 § eller första gången tilldelar personen sådana uppgifter. Som arbetsgivare räknas härvid även den som erbjuder arbetspraktik, arbetslivsträning eller arbetsprövning.

Om ett registerutdrag inte finns att tillgå när en kommun eller ett kommunalförbund fattar beslut om en anställning, skall valet vara villkorligt och bekräftas först när ett utdrag har visats upp. Den som villkorligt har valts till anställningen skall visa upp registerutdraget senast inom 30 dagar från delfäendet av beslutet eller inom en längre tidsfrist som det organ som fattar beslutet har beviljat av särskilda skäl. När utdraget har visats upp skall det organ som gjort det villkorliga valet fatta beslut om att valet skall bekräftas eller förfalla. Beslut om att valet skall bekräftas kan även fattas av en tjänsteman som bemyndigats därtill. Om registerutdraget inte visas upp inom ovan avsedd tid förfaller valet.

4 §. Skyldighet att kräva uppvisande av registerutdrag beträffande dem som producerar privat socialservice

Innan landskapsregeringen beviljar en privat serviceproducent tillstånd enligt lagen om tillsyn över privat socialservice skall den, om verksamhetsområdet för den privata serviceproducenten omfattar tjänster för personer under 18 år, kräva att personer som inte är arbetstagare och vars arbete omfattar uppgifter som avses i 2 § visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen.

En kommun som har tagit emot en anmälning enligt lagen om tillsyn över privat socialservice eller barnomsorgslagen för landskapet Åland skall omedelbart kräva att personer som inte är arbetstagare och vars arbete omfattar uppgifter som avses i 2 § visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen.

Den som är skyldig att ansöka om tillstånd eller göra en anmälning enligt lagen om tillsyn över privat socialservice eller barnomsorgslagen för landskapet Åland skall underrätta landskapsregeringen eller kommunen när någon som inte är arbetstagare och som inte anges i ansökan om tillstånd eller anmälning ges uppgifter som avses i 2 §. Efter att ha tagit emot en sådan underrättelse skall landskapsregeringen eller kommunen omedelbart kräva att personen, som fått uppgifter som avses i 2 §, visar upp straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen.

M 18 LL (1975:63) om lagen om bostadsbidrag

5 §. Skyldighet att kräva uppvisande av registerutdrag beträffande familjevårdare

Innan en kommun eller ett kommunalförbund ingår ett uppdragsavtal som avser familjevård enligt 25 § socialvårdslagen, skall kommunen eller kommunalförbundet kräva att uppdragstagaren visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen, om uppdragsavtalet gäller familjevård av personer under 18 år.

6 §. Registerutdragets giltighetstid

Ett registerutdrag får inte vara äldre än sex månader när det visas upp för kontroll med stöd av denna lag.

7 §. Anteckning om uppvisat registerutdrag och återlämnande av utdraget

I personuppgifterna om den som visat upp ett registerutdrag får endast antecknas att utdraget har visats upp och vad det har för identifikationsuppgifter. Arbetsgivaren eller någon annan som fått se registerutdraget med stöd av denna lag har inte rätt att kopiera det. Registerutdraget skall utan dröjsmål återlämnas till den som har visat upp det.

8 §. Tystnadsplikt

Uppgifter i ett registerutdrag får inte röjas för andra än dem som behöver dem för att besluta om en person skall tilldelas arbetsuppgifter som ingår i tillämpningsområdet för denna lag.

9 §. Platsannonser

När arbetsuppgifter som avses i denna lag utannonseras skall det i platsannonsern nämnas att den som anställs skall visa upp ett registerutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen.

10 §. Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheten att kräva uppvisande av ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen skall dömas till böter.

Till böter skall även den dömas som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheten att utan dröjsmål återlämna ett registerutdrag till den som har visat upp det.

Vid brott mot tystnadsplikten som föreskrivs i 8 § skall dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 §§ eller 40 kap. 5 § strafflagen (FFS 39/1889).

11 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2004.

M 18 Landskapslag (1975:63) om tillämpning av lagen om bostadsbidrag

1 §. Lagen om bostadsbidrag den 4 juni 1975 (FFS 408/1975) skall tillämpas i landskapet Åland, med de undantag i denna lag stadgas.

Sker framdeles ändringar i lagen om bostadsbidrag skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket. (1993/82)

3 mom. upphävt (1994/58).

Se So 122 FL II

1a §. (1993/82) Hänvisningen till lagen om statsandelar till kommunerna (FFS 688/1992) i 17 § lagen om bostadsbidrag skall i landskapet avse landskapslagen (1993:70) om landskapsandelar till kommunerna.

2 §. (1994/58) De uppgifter och befogenheter som enligt lagen om bostadsbidrag ankommer på statsrådet, miljöministeriet och folkpensionsanstalten ankommer i landskapet på [landskapsstyrelsen].

3 §. (1993/118) För den som är berättigad till bostadsbidrag och bosatt i landskapet betalas bostadsbidrag av landskapets medel.

4 §. (1993/118) Bestämmelserna om ändringssökande skall inte tillämpas i landskapet Åland.

2 mom. upphävt (1994/58).

5 §. Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

Ikraftträdelsebestämmelse (1994/58):

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995, dock så att ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om bostadsbidrag (FFS 755/1993), sådant det lyder i lagen om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om bostadsbidrag (FFS 229/1994), inte tillämpas i landskapet.

På bostadsbidrag som börjat löpa innan denna lag har trätt i kraft tillämpas dock 15 § 1 mom. 3 punkten i lagen om bostadsbidrag från och med den 1 maj 1995 så att den första justeringen enligt den nämnda punkten företas vid ingången av nästa kalendermånad som har samma namn som den under vilken inflyttningen i bostaden skett. Om inflyttningen i bostaden har skett under tiden från ingången av januari till utgången av april 1995, företas dock den första justeringen som avses ovan från och med den 1 maj 1995.

[Landskapsstyrelsen] avgör enligt denna lag alla bostadsbidragsärenden räknat från lagens ikraftträdande. Ansökningar som när lagen träder i kraft är anhängiga i en kommun överförs till [landskapsstyrelsen]. Anhängiga ärenden som i enlighet med 45 § 2 mom. socialvårdslagen (FFS 710/1982) förts till en kommunal nämnd eller till kommunstyrelsen för behandling, ärenden som undergår rättelseförfarande samt ärenden som är anhängiga i [länsrätten] behandlas fortfarande i kommunen eller [länsrätten] enligt de stadganden som gällde innan lagen trädde i kraft.

Sedan skötseln av uppgifter som gäller bostadsbidrag överförts från kommun till [landskapsstyrelsen] skall kommunen utan dröjsmål till [landskapsstyrelsen] överlämna sådana uppgifter om bostadsstöd som behövs och som kommunen förfogar över.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

M 19 Förordning (1995:7) om skötseln i landskapet Åland av vissa ärenden som gäller bostadsbidrag

(FFS 1557/1994)

1 §. De förvaltningsuppgifter som följer av lagstiftningen om bostadsbidrag handhas i landskapet Åland av folkpensionsanstalten enligt vad Ålands [landskapsstyrelse] och folkpensionsanstalten närmare avtalar.

2 §. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1995.

M 20 Landskapslag (1953:16) om bosättningslån i landskapet Åland

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. [Landskapsstyrelsen] kan inom ramen för anslag, som för ändamålet reserverats i landskapets inkomst- och utgiftsstat, på därom gjord ansökan bevilja dem, som ingå eller ingått äktenskap, räntefritt bosättningslån av landskapsmedel för anskaffning av till grundande av eget hem erforderligt bostads- och annat lösöre i enlighet med vad i denna landskapslag stadgas.

Anslag för bosättningslån har sedan år 1958 budgeterats endast undantagsvis

2 §. Förutsättning för beviljande av bosättningslån är:

1) att bägge lånesökandena åtnjuta åländsk hembygdsrätt eller att kvinnan genom äktenskapet förvärvat sådan rätt och att de avgiva försäkran om, att de ärna förbliva bosatta på Åland;

2) att mannen och kvinnan icke vid inlämnande av ansökan om lån eller, då lån sökes efter vigseln, vid äktenskapets ingående fyllt 30 år;

3) att lånesökandena ej hava tillräckliga tillgångar för grundande av eget hem;

4) att lysning avkunnats för lånesökandena; samt

5) att lånesökandenas personliga egenskaper äro sådana, att deras ekonomiska understödjande för i 1 § nämnt ändamål ur samhällets synpunkt är ändamålsenligt.

Låneansökan skall inlämnas senast inom förloppet av sex månader efter vigseln.

På synnerliga skäl kan bosättningslån beviljas, oaktat någon av de i 1 mom. 1 eller 2 punkten nämnda förutsättningarna saknas eller ansökan inlämnats senare än i 2 mom. stadgats.

3 §. Maximibeloppet för bosättningslån fastställs av [landskapsstyrelsen].

4 §. Bosättningslånet utgives till låntagarna i form av inköpsanvisningar eller penningar eller delvis i vardera formen, i enlighet med vad [landskapsstyrelsen] närmare bestämmer.

5 §. Bosättningslånet skall återbetalas inom förloppet av fem år genom terminsvis skeende amorteringar, vilkas erläggande begynner tolv månader efter det lånet beviljats.

Erläggandet av amorteringarna inställes för en tid av tolv månader varje gång ett barn föfts i äktenskapet mellan låntagarna.

Med betalning av amorteringarna kan [landskapsstyrelsen] på ansökan bevilja anstånd, därest [landskapsstyrelsen] pröva särskild orsak därtill föreligga.

6 §. Hava i äktenskapet mellan låntagarna föfts tre barn, vilka varit vid liv sex månader, räknas såsom amortering dem till godo en femtedel av lånets ursprungliga belopp, likväl endast till den del, som av till betalning icke förfallet lån ännu är ogulden. Hava i äktenskapet föfts fyra barn, vilka varit vid liv nämnda tid, räknas såsom amortering hälften av lånets ursprungliga belopp, och då i äktenskapet föfts fem barn, anses lånet i sin helhet hava blivit återbetalt.

7 §. Ansökan om bosättningslån skall ingivas till socialnämnden i den kommun där mannen är bosatt, vilken nämnd med anledning av densamma avgiver utlåtande samt drager försorg om dess befordran till [landskapsstyrelsen] liksom även om andra med utlåningsverksamheten förenade lokala åligganden.

Äro låneansökandena bosatta i skilda kommuner, skall ansökningen jämte utlåtande hänskjutas till socialnämnden i den kommun, där kvinnan är bosatt, för avgivande av utlåtande för hennes vidkommande.

8 §. [Landskapsstyrelsen] drager försorg om utfärdande och inlösande av inköpsanvisningar samt om utbetalande av penningbelopp.

Amorteringar på bosättningslån erläggas till [landskapsstyrelsens kamreraravdelning]. Underlåter låntagare att inom utsatt tid erlægga amorteringar eller har [landskapsstyrelsen] med stöd av 10 § förordnat, att lånet omedelbart skall återbetalas, drager länsstyrelsen försorg om indrivning av dessa utan domstolsutslag eller särskilt förordnande av överexekutor ur låntagarnas utmättningsbara tillgodohavanden.

9 §. Skulle återbetalningen av lånet till följd av låntagarens frånfälle eller av andra synnerligen vägande skäl för låntagaren eller den avlidnes rättsinnehavare medföra så stora svårigheter, att han eller de till följd härav skulle urståndsättas att försörja sig själva eller sina anhöriga, kan [landskapsstyrelsen] på ansökan bevilja partiell eller fullständig befrielse från återbetalningen av den resterande delen av bosättningslånet.

10 §. [Landskapsstyrelsen] kan förordna om omedelbar återbetalning av bosättningslån, därest låntagarna icke blivit sammanviggda inom sex månader, räknat från den dag, då beslut om lånets beviljande utfärdats, därest lånet beviljats på grund av oriktiga uppgifter av låntagarna, därest lånet använts för andra ändamål än bosättning eller därest låntagarna underlåtit att erlægga amorteringar eller annars brutit mot lånevillkoren.

11 §. [Landskapsstyrelsen] övervakar låneverksamheten.

Socialnämnd är skyldig att lämna nödiga uppgifter och att vid anfordran förete för övervakningen nödiga handlingar och andra utredningar.

M 21 LL (1994:10) om lagen om moderskapsunderstöd

12 §. För person, som icke uppnått myndig ålder, kan hans förmyndare utan förmyndarnämndens tillstånd upptaga bosättningslån.

13 §. Låntagare skola under lånetiden hava sitt bostadslösöre brandförsäkrat i av [landskapsstyrelsen] godkänd inhemsk försäkringsanstalt till minst lika stort belopp som lånebeloppet.

2 kap. Verkställighetsföreskrifter

14 §. Ansökan om bosättningslån skall, undertecknad av de trolovade eller makarna, ställas till [landskapsstyrelsen].

Till låneansökan skall fogas:

1) av kyrkoherdeämbetet, församlingsledare eller föreståndare, förare av civilregister eller annan registermyndighet utfärdat intyg, varav framgår vardera sökandens fullständiga namn, födelsetid och -ort, bopingsort, civilstånd och medborgarskap, samt när lysning avkunnats eller äktenskap ingåtts;

2) av två kända och trovärdiga personer undertecknat intyg över sökandenas omtänksamhet i ekonomiska angelägenheter samt över deras övriga på beviljande av lån inverkan personliga egenskaper ävensom däröver, huruvida sökandena själva hava tillräckliga medel för att grunda ett hem;

3) intyg över att mannen åtnjuter åländsk hembygdsrätt; samt

4) annan nödig befunnen utredning.

15 §. Innan bosättningslån utbetalas, skola sökandena till socialnämnden ingiva på av [landskapsstyrelsen] fastställd blankett i tvenne exemplar utskrivna skuldsedel. Det ena exemplaret återlämnas till sökandena och det andra översändes till [landskapsstyrelsen]. Båda sökandena skola underskriva skuldsedeln, i vilken de förbinda sig att ansvara solidariskt för lånet. Till det exemplar, som översändes till [landskapsstyrelsen], skall sökandena foga av gårdsägare eller disponent eller två andra trovärdiga personer givet intyg över att de förfoga över bostad ävensom intyg över att de försäkrat sitt bostadslösöre för minst ett lånebeloppet motsvarande belopp.

Hava i 1 mom. nämnda handlingar icke inlämnats till socialnämnden inom tre månader efter det att någongdera sökanden erhöi meddelande om att lån beviljats, är rätten att erhålla lån förverkad, såframt icke [landskapsstyrelsen] på framlagda vägande skäl anorlunda besluter.

16 §. Inköpsanvisningarna och det i penningar utgående beloppet utbetalas till dem, som erhållit lån, genom socialnämndens förmedling.

Inköpsanvisning, vilken anger låntagarnas namn och det belopp, på vilket den utstälts, samt det slag av föremål, för vars inköp den är avsedd, skall, försedd med av försäljaren undertecknat bevis, som anger de sålda föremålen och deras pris, tillställas [landskapsstyrelsens kamreraravdelning] för inlösen inom sex månader från dagen för dess utställande.

17 §. Bosättningslån skall, därest [landskapsstyrelsen] icke anorlunda bestämmer, återbetalas genom amorteringar, som erläggas kvartalsvis.

18 §. För att låntagarna skola få tillgodoräkna sig i 5 § 2 mom. stadgat avbrott i erläggandet av amorteringar, böra de inom tre månader från barnets födelse till [landskapsstyrelsen] insända eller till socialnämnden inlämna av läkare, barnmorska eller hälsosyster givet intyg över att dem fötts ett barn.

I 1 mom. avsett avbrott i erläggandet av amorteringarna begynner senast efter förloppet av trettio dagar från den dag, då anmälan om barnets födelse inkom till [landskapsstyrelsen].

19 §. (1955/17) Då åt låntagare fötts tre, fyra eller fem i 6 § avsedda barn, skola de, för att den i sagda lagrum stadgade delen av lånets ursprungliga belopp skall kunna räknas dem till godo, inom tre månader räknat från den dag, då det senast födda barnet levat sex månader, till [landskapsstyrelsen] insända eller till socialnämnden inlämna ämbetsbetyg, utvisande barnets ålder.

På synnerliga skäl kan befrielse från betalning dock beviljas, oaktat ämbetsbetyget insänts eller inlämnats senare än i 1 mom. stadgats.

20 §. Ansökan om i 5 § 3 mom. nämnt anstånd och i 9 § avsedd befrielse från återbetalning av lån skall ställas till [landskapsstyrelsen] och inlämnas till socialnämnden, som äger översända den jämte eget yttrande till [landskapsstyrelsen].

21 §. Meddelande rörande [landskapsstyrelsens] beslut angående bosättningslån tillställs lånesökandena med posten i rekommenderat brev.

22 §. I 14 § nämnd ansökan skall skrivas på av [landskapsstyrelsen] fastställd blankett, vilken, liksom övriga erforderliga blanketter, på socialnämnds rekvisition avgiftsfritt tillhandahålls av [landskapsstyrelsen]. Socialnämnden bör likaså avgiftsfritt tillhandahålla sökandena nämnda blanketter.

23 §. Närmare föreskrifter rörande tillämpningen av denna landskapslag kan vid behov utfärdas av [landskapsstyrelsen] genom landskapsförordning.

M 21 Landskapslag (1994:10) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om moderskapsunderstöd

1 §. Allmänt

Lagen om moderskapsunderstöd av den 28 maj 1993 (FFS 477/1993), med undantag av 5, 11, 12 och 13 §§, samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen skall tillämpas i landskapet Åland med de avvikelser som anges i denna lag.

Ändringar i den i 1 mom. avsedda lagen gäller i landskapet från det att de trätt i kraft i riket.

Se So 116 FL II

2 §. Verkställighet

De uppgifter som enligt lagen om moderskapsunderstöd ankommer på folkpensionsanstalten ankommer i landskapet på kommunerna.

3§. Finansiering

För en kvinna som är berättigad till moderskapsunderstöd och bosatt i landskapet betalas moderskapsunderstöd av landskapets medel.

Understödet utbetalas av kommunerna som kalenderårsvis erhåller ersättning av landskapet för de utbetalade medlen. Ersättningen skall sökas senast den 30 april.

4§. Understödet innehåll

[Landskapsstyrelsen] beslutar om moderskapsförpackningens innehåll och fastställer den beloppsmässiga storleken på moderskapsunderstödet.

Se ÅLRB 7 7 2009 (Dnr S10/09/1/20)

5§. Ändringssökande

Beslut som fattas av en kommunal myndighet skall överklagas hos [landskapsstyrelsen].

6§. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1994.

M 22 Landskapslag (1994:48) om tillämpning i landskapet Åland av barnbidragslagen

1§. Allmänt

Barnbidragslagen av den 21 augusti 1992 (FFS 796/1992) och de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen skall tillämpas i landskapet Åland med de avvikelser som anges i denna lag.

Ändringar av den i 1 § avsedda lagen gäller i landskapet från och med det att de trätt i kraft i riket.

Se So 118 FL II

2§. Förvaltningsuppgifter

De förvaltningsuppgifter som enligt den lag som avses i 1 § ankommer på folkpensionsanstalten sköts i landskapet Åland av [landskapsstyrelsen].

3§. Finansiering

För barn som är bosatta i landskapet betalas barnbidrag av landskapets medel.

Landskapet betalar ersättning till folkpensionsanstalten för barnbidraget i enlighet med vad [landskapsstyrelsen] och folkpensionsanstalten närmare avtalar.

4§. (2008/8) Barnbidragets storlek

Barnbidraget är 110 euro per kalendermånad för ett barn.

Om en person har rätt att lyfta barnbidrag för flera än ett barn är barnbidraget för det första barnet 110 euro, för det andra 143 euro, för det tredje 185 euro, för det fjärde 214 euro samt för det femte och varje följande barn 259 euro per kalendermånad.

För ensamförsörjares barn betalas barnbidraget höjt med 50 euro per barn och kalendermånad.

5§. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1994.

Ikraftträdelsebestämmelse (2008/8):

Med stöd av 20 § 3 mom. självstyrelselagen för Åland bemyndigar lagtinget landskapsregeringen att bestämma när denna lag helt eller delvis träder i kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2008.

Genom lagens ikraftträdande upphävs landskapsförordningen (1995:106) om barnbidrag.

M 23 Förordning (1993:12) om skötseln i landskapet Åland av vissa uppgifter som gäller barnbidrag

(FFS 1596/1992)

1§. De förvaltningsuppgifter som följer av lagstiftningen om barnbidrag handhas i landskapet Åland av folkpensionsanstalten enligt vad folkpensionsanstalten och Ålands [landskapsstyrelse] närmare avtalar.

2§. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1993.

M 24 Landskapslag (2009:7) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om underhållsstöd

1§. Lagens syfte och tillämpningsområde

Underhållet för en i landskapet stadigvarande bosatt person under 18 år tryggas genom underhållsstöd på så sätt att lagen om underhållsstöd (FFS 580/2008), inom landskapets behörighet och med de avvikelser som anges i denna lag, ska tillämpas i landskapet Åland.

En person under 18 år som inte är stadigvarande bosatt i landskapet har rätt till underhållsstöd i enlighet med denna lag om han eller hon, på grundval av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, är berättigad till sociala trygghetsförmåner med stöd av landskapslagstiftningen.

Lagen om underhållsstöd ska tillämpas i landskapet sådan den lyder då denna lag träder i kraft. Ändras därefter lagen om underhållsstöd, ska ändringarna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket.

2§. Förvaltningsuppgifter

De förvaltningsuppgifter som enligt lagen om underhållsstöd sköts av Folkpensionsanstalten ska i landskapet Åland skötas av landskapsregeringen såvitt fråga är om uppgifter som hör till landskapets behörighet.

Landskapsregeringen kan med stöd av 32 § självstyrelselagen samtycka till att de förvaltningsuppgifter som avses i 1 mom. i enlighet med en överenskommelseförordning överförs genom avtal till Folkpensionsanstalten.

De blanketter som avses i 3 § lagen om underhållsstöd ska användas i landskapet om inte landskapsregeringen bestämmer att särskilda blanketter om underhållsstöd som landskapsregeringen fastställer ska användas.

M 25 RPF (2009:18) om skötseln ... underhållsstöd

3 §. Avvikelser

De i 44 § lagen om underhållsstöd angivna ersättningsarna fördelas och utbetalas genom landskapsandelssystemet till kommunerna i förhållande till deras invånarantal.

4 §. Hänvisningar

Hänvisningen i 21 § 3 mom. 4 punkten lagen om underhållsstöd till lagen om utkomststöd (FFS 1412/1997) ska inom landskapets behörighet avse landskapslagen (1998:66) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd.

Hänvisningarna i 36 och 37 §§ lagen om underhållsstöd till lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (FFS 621/1999) ska inom landskapets behörighet avse landskapslagen (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet.

Se M 7, Landskapslag (1998:66) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd; C 4, Landskapslag (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet

5 §. Finansiering

Underhållsstöd för en i landskapet stadigvarande bosatt person under 18 år betalas av landskapets medel.

6 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 april 2009.

M 25 Republikens presidents förordning (2009:18) om skötseln i landskapet Åland av förvaltningsuppgifter som gäller underhållsstöd

(FFS 120/2009)

1 §. Folkpensionsanstalten svarar för skötseln av de förvaltningsuppgifter som med stöd av 2 § 1 mom. i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om underhållsstöd (Ålands författningssamling 2009:7) ankommer på Ålands landskapsregering enligt vad Folkpensionsanstalten och Ålands landskapsregering närmare avtalar.

2 §. Denna förordning träder i kraft den 1 april 2009.

M 26 Landskapslag (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

1 kap. Allmänna bestämmelser**1 §. Inledande bestämmelser**

Denna lag innehåller bestämmelser om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten i landskapet.

Genom den service som erbjuds enligt denna lag främjas en väl fungerande arbetsmarknad samtidigt som servicen syftar till att stärka den enskildes möjligheter att få eller behålla ett arbete.

2 §. Arbetsmarknadspolitiken

Huvuduppgiften för landskapets arbetsmarknadspolitiska verksamhet är att effektivt och ändamålsenligt sammanföra den som söker arbete med den

som söker arbetskraft, att främja sysselsättning och kompetensutveckling, att främja en regionalt balanserad utveckling av arbetsmarknaden, att verka för kvinnors och mäns rätt till arbete på lika villkor, att motverka diskriminering på arbetsmarknaden, att underlätta för personer med svag ställning på arbetsmarknaden att få arbete och förhindra utslagning från arbetsmarknaden samt att motverka långa tider utan reguljärt arbete.

3 §. Sysselsättningsmål

För att uppnå och bibehålla en hög och jämn sysselsättning, som tryggar utkomsten för landskapets befolkning och som grundar sig på ett fritt val av arbetsplats samt på utförande av ett meningsfullt arbete, skall landskapet genom allmänna ekonomisk-politiska, näringspolitiska och utbildningspolitiska åtgärder samt andra åtgärder som inverkar på sysselsättningen sträva till att påverka efterfrågan på arbetskraft.

Landskapet bör särskilt genom arbetsmarknadspolitiska åtgärder sträva till att främja efterfrågan och utbudet av arbetskraft i syfte att bekämpa arbetslöshet eller brist på arbetskraft.

För skötseln av arbetsmarknadspolitiken skall landskapet utföra utredningar om produktionens, teknologins, arbetskraftens och sysselsättningens utveckling samt arbetskraftens omfattning, art och struktur.

Landskapsregeringen skall årligen anta en verksamhetsplan med närmare inriktning på arbetsmarknadspolitiken i landskapet.

4 §. Arbetsmarknadsservice

För att förverkliga arbetsmarknadspolitiken och främja en organiserad och effektiv arbetsmarknad tillhandahåller landskapet arbetsmarknadsservice.

Arbetsmarknadsservicen består av arbetsförmedling, sysselsättningsfrämjande utbildning, vägledning, information, särskild service för personer med nedsatt arbetsförmåga, stödiriktade åtgärder och andra sysselsättningsfrämjande åtgärder. Närmare bestämmelser om den sysselsättningsfrämjande utbildningen finns i landskapslagen (1988:39) om sysselsättningsfrämjande utbildning.

Om möjligheten för den enskilde att erhålla arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd ur landskapets medel för att trygga sin försörjning finns bestämmelser i landskapslagen (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Se M 28, Landskapslag (1988:39) om sysselsättningsfrämjande utbildning; M 4, Landskapslag (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

5 §. Centrala mål för arbetsmarknadsservicen

Arbetsmarknadsservicen skall utformas så att den stärker den enskildes möjligheter att få eller behålla ett bestående arbete på den öppna arbetsmarknaden som så nära som möjligt ansluter till hans eller hennes förutsättningar och önskemål samt hjälpa arbetsgivare att finna lämpliga arbetssökande till lediga platser.

Verksamheten skall bygga på respekt för människors självbestämmande och integritet.

När arbetsmarknadsservice tillhandahålls skall även de arbetsmarknadspolitiska mål som årligen fastställs av landskapsregeringen i verksamhetsplanen beaktas.

6 §. *Investeringars betydelse för sysselsättningen*

Landskapet, kommunerna och kommunalförbunden skall se till att av dem finansierade investeringar tidsbestäms så att konjunkturväxlingar utjämnas.

Då lån, understöd och räntestöd av landskapets medel beviljas för investeringar skall sysselsättningsfrämjande aspekter beaktas.

7 §. *Förvaltningen*

Förvaltningen av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten i landskapet handhas av landskapsregeringen och Ålands arbetsmarknads- och studier servicemyndighet. Om inte annat anges i denna lag skall landskapsregeringen övervaka att lagen och med stöd av den utfärdade bestämmelser efterlevs.

Närmare bestämmelser om Ålands arbetsmarknads- och studier servicemyndighet finns även i landskapslagen (2006:9) om Ålands arbetsmarknads- och studier servicemyndighet. Med arbetsmarknads- och studier servicemyndigheten avses i fortsättningen Ålands arbetsmarknads- och studier servicemyndighet.

Se D 12, Landskapslag (2006:9) om Ålands arbetsmarknads- och studier servicemyndighet

2 kap. Definitioner

8 §. *Arbetslös arbetssökande*

Med arbetslös arbetssökande avses i denna lag en person som har fullgjort läroplikten och som är arbetsför, står till arbetsmarknadens förfogande och är arbetslös. En person kan betraktas som arbetslös arbetssökande högst till utgången av den kalendermånad då den arbetssökande fyller 65 år.

Med arbetsför avses en person som inte får dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (FFS 1224/2004) eller invaliditetspension eller rehabiliteringsstöd enligt folkpensionslagen (FFS 347/1956) eller förmån som med stöd av någon annan lag betalas på grund av fullständig arbetsoförmåga och som inte har konstaterats vara arbetsoförmögen enligt sjukförsäkringslagen eller folkpensionslagen. Som arbetsför betraktas dessutom en sådan mottagare av nämnda förmån eller en sådan person som på nämnda sätt har konstaterats vara arbetsoförmögen och vars sysselsättning enligt arbetsmarknads- och studier servicemyndighetens bedömning kan stödjas på ett resultatbringande sätt genom offentlig arbetsmarknadsservice. Som arbetsför betraktas den som med stöd av 22 § 2 mom. i folkpensionslagen eller den som på grundval av arbetsoförmåga får pension enligt lagstiftningen i någon annan stat.

En person anses inte stå till arbetsmarknadens förfogande om han eller hon

1) är förhindrad att vara på arbetsmarknaden på grund av utlandsresa, värnplikt, civiltjänstgöring, frihetsstraff eller sjukhusvård eller annan därmed jämförbar anstaltsvård eller någon annan orsak som är jämförbar med dessa,

2) själv uppställer sådana begränsningar som utgör hinder för att ta emot erbjudet arbete på de villkor

som allmänt tillämpas på arbetsmarknaden eller för att delta i erbjuden, för honom eller henne lämplig utbildning,

3) på grund av begränsningarna enligt 3 mom. 2 punkten har lämnat arbetet eller utbildningen eller 4) studerar på heltid.

En person skall inte anses vara förhindrad att vara på arbetsmarknaden enligt 3 mom. 1 punkten under en sådan på förhand till arbetsmarknads- och studier servicemyndigheten anmäld, tillfällig och kort utlandsresa under vilken han eller hon är anträffbar och inom rimlig och sedvanlig tid kan ta emot arbete eller utbildning. När arbete eller utbildning enligt 3 mom. 2 punkten erbjuds skall den arbetssökande ges skäligheten att ordna vård för barn samt att undanröja svårigheter som beror på arbetsväg eller andra motsvarande begränsningar.

Med arbetslös avses en person som inte har ett offentligt eller privaträttsligt anställningsförhållande eller som inte är sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller på motsvarande sätt i eget arbete. Som arbetslös betraktas även den som har ett anställningsförhållande och är permitterad på heltid eller vars ordinarie arbetstid per vecka är under fyra timmar.

Se So 111, So 101 (FFS 568/2007) FL II

9 §. *Nedsatt arbetsförmåga*

En person anses ha nedsatt arbetsförmåga enligt denna lag om hans eller hennes arbetsförmåga på grund av en skada, sjukdom eller funktionsnedsättning förorsakar men för personens möjligheter att få ett lämpligt arbete, behålla ett arbete eller att avancera i ett arbete. Skadan, sjukdomen eller funktionsnedsättningen måste vara konstaterad på ett behörigt sätt.

3 kap. Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsservicen

10 §. *Servicens prioritetssordning*

Arbetsmarknadsservicen skall i första hand främja sysselsättningen direkt på den öppna arbetsmarknaden eller med hjälp av kompetenshöjande utbildning, så att möjligheten att få eller behålla arbete underlättas. Först i andra hand skall sysselsättningen främjas med hjälp av stödiriktade åtgärder.

11 §. *Opartiskt bemötande*

Arbetsmarknadsservicen skall vara opartisk och jämlik så att ingen diskrimineras på grund av kön, sexuell läggning, funktionshinder, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan övertygelse eller annan därmed jämförbar omständighet.

12 §. *Arbetsvist*

En arbetsvist får inte påverka arbetsmarknadsservicen. De arbetssökande skall informeras om arbetsvistens.

13 §. *Avgifter*

Landskapets arbetsmarknadsservice är avgiftsfri, om inte landskapsregeringen med stöd av landskapslagen (1993:27) om grunderna för avgifter till landskapet beslutar något annat eller något annat följer av lag.

M 26 LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

Avgifter får inte uppbäras för arbetsförmedling av sjömän.

Se F 2, Landskapslag (1993:27) om grunderna för avgifter till landskapet

4 kap. Särskilda bestämmelser om arbetsmarknads- servicen

14 §. Hur arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens tjänster tillhandahålls

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten erbjuder sina tjänster enligt denna lag i form av självbetjäning och personlig service.

Myndigheten kan även vid behov på annat sätt tillhandahålla tjänster som kompletterar den i 1 mom. nämnda servicen.

15 §. Behovet av service

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall tillsammans med den som söker arbetsmarknadsservice utreda behovet av service, så att den service som tillhandahålls enligt denna lag på bästa sätt tryggar tillgången på arbetskraft och främjar placeringen av den som är arbetssökande på den öppna arbetsmarknaden.

16 §. Servicen steg för steg

När arbetsmarknadsservice tillhandahålls skall den sökande i första hand erbjudas möjlighet att själv använda servicen med hjälp av självbetjäning eller information. Om användningen av service på detta sätt inte är ändamålsenlig med tanke på en sökandes servicebehov eller inte leder till att han eller hon finner något arbete eller utbildning eller till att en arbetsplats besätts, skall arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten stödja den sökande med mer kvalificerade serviceinsatser.

Om den sökande är en arbetslös arbetssökande som inte har kunnat sysselsättas på det sätt som avses i 1 mom., kan hans eller hennes sysselsättning tryggas med hjälp av stödinriktade åtgärder. Då sysselsättningsfrämjande åtgärder erbjuds tillsammans med sysselsättningsstödet skall åtgärden i första hand inriktas på att sysselsätta sådana arbetslösa vars behov är störst, det vill säga ungdomar som inte har fyllt 25 år, arbetssökande som varit långvarigt arbetslösa och personer med nedsatt arbetsförmåga.

Genom landskapsförordning utfärdas vid behov närmare bestämmelser om den serviceprocess som beskrivs i 1 mom.

17 §. Registrering som arbetssökande

Den som söker arbete och personligen begär det kan registreras som arbetssökande vid arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten. Registreringen kan göras genom ett personligt besök hos myndigheten eller på annat av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten anvisat sätt. Den som söker arbete vid arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten ska lämna behövliga uppgifter och utredningar om sin yrkeskompetens, arbetshistoria, utbildning och arbetsförmåga. Om den som söker arbete begär att få registreras som arbetssökande ska de uppgifter som

han eller hon lämnar föras in i det informationssystem som avses i landskapslagen (2006:10) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning. Genom landskapsförordning utfärdas vid behov närmare bestämmelser om förfaringssättet vid registreringen. (2011/31)

Om en arbetsgivare enligt lag är skyldig att lämna in ett meddelande om permittering till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, skall personer som meddelandet gäller anses ha registrerats som arbetssökande. Sistnämnda automatik omfattar inte förhandsmeddelande om permittering.

Det förutsätts inte att man skall registrera sig som arbetssökande för att man skall kunna komma i åtnjutande av arbetsmarknadsservice, stöd och andra förmåner enligt denna lag, om inte något annat bestäms i denna lag. En person kan på begäran registrera sig inom en särskild serviceform utan att för den skall betraktas som registrerad arbetssökande.

Om en person registreras på det sätt som anges i denna paragraf skall han eller hon informeras om detta.

Se D 13, Landskapslag (2006:10) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning

18 §. Arbetsansökans giltighetstid

En arbetsansökan anses ha trätt i kraft den dag då en begäran om registrering som arbetssökande har lämnats till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten på det sätt som anges i 17 §. Den arbetssökande ska hålla sin arbetsansökan i kraft på det sätt som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kräver. (2011/31)

En ansökan upphör att vara i kraft om den arbetsökande

1) meddelar att han eller hon inte längre önskar hålla sin ansökan i kraft,

2) inte förnyar sin arbetsansökan hos arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten inom den tid som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har angett och på det sätt som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten bestämmer,

3) inte inom den tid som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har angett lägger fram utredning om sin arbetshistoria och andra utredningar om omständigheter som avses i 17 § 1 mom. och som är behövliga med avseende på tillhandahållande av arbetsmarknadsservice,

4) (2011/31) inte inom den tid och på det sätt som har avtalats i sysselsättningsplanen meddelar arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten om hur han eller hon har följt planen,

5) (2011/31) inte deltar i åtgärder som syftar till att klarlägga arbetsförmågan eller arbetsconditionen och som är nödvändiga för att klarlägga hans eller hennes servicebehov eller

6) (2011/31) inte längre uppfyller de villkor för registrering av utländsk arbetssökande som anges i 19 §.

För att en arbetsansökan som upphört att gälla skall kunna träda i kraft på nytt måste en ny arbetsansökan

göras på det sätt som anges i 17 §. Om en ansökan har upphört att vara i kraft till följd av ett förfarande som avses i 2 mom. 5 punkten förutsätts dessutom att den som gör en ny ansökan förbinder sig att delta i åtgärder som syftar till att klarlägga arbetsförmågan och arbetskonditionen.

19 §. Registrering av utländsk arbetssökande

Utländska medborgare registreras som arbetssökande så som anges i denna lag, om den utländska medborgaren med stöd av internationella avtal som är bindande för landskapet och som gäller arbetskraftens fria rörlighet har rätt att utan arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens eller någon annan motsvarande myndighets arbetsmarknadspolitiska prövning komma till landskapet för att söka arbete och utföra förvärvsarbete och inte något annat följer av avtalen.

Om inte något annat följer av internationella avtal som är bindande för landskapet, registreras även andra utländska medborgare och statslösa personer som inte omfattas av bestämmelserna i 1 mom. som arbetssökande så som anges i denna lag, om de har rätt att utföra förvärvsarbete med stöd av ett uppehållstillstånd och uppehållstillståndet inte är förenat med några begränsningar som gäller arbetsgivaren. (2011/31)

20 §. (2011/31) Information till arbetssökande

Den som registreras som arbetssökande ska i samband med registreringen eller omedelbart därefter informeras om omständigheter som hänför sig till arbetssökandet och om den service som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kan erbjuda honom eller henne. Den arbetssökande ska även upplysas om hans eller hennes skyldighet att hålla arbetsansökan i kraft samt om omställningsskydd enligt 6a kap.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten ska dessutom vid behov informera den arbetslösa arbetssökande om andra tjänster och åtgärder som syftar till att främja hans eller hennes sysselsättning, om den arbetssökandes skyldigheter enligt 21 § samt om de viktigaste arbetsmarknadspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd.

21 §. (2011/31) Krav på aktivitet hos arbetslösa arbetssökande

En arbetslös arbetssökande har en allmän skyldighet att aktivt söka arbete och utbildning. En arbetslös arbetssökande är också skyldig att delta i intervjuer för arbetssökande samt i utarbetandet och revideringen av en sysselsättningsplan enligt bestämmelserna i 6 kap.

En arbetslös arbetssökande, för vilken det har utarbetats en sysselsättningsplan, är skyldig att följa sin plan samt att söka sig till och delta i service och åtgärder som främjar hans eller hennes möjligheter att finna ett arbete. En arbetslös arbetssökande är dessutom skyldig att inom den tidsfrist och på det sätt som avtalats i planen meddela hur han eller hon har följt planen.

22 §. Arbetsgivarens anmälan om lediga arbetsplatser

Då en arbetsgivare anmäler en ledig arbetsplats till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten (platsanmälan) skall anmälan innehålla de uppgifter som behövs för förmedlingsarbetet. När en ledig plats som anmälts till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har blivit tillsatt eller av annan anledning inte längre är aktuell, skall arbetsgivaren så snart det kan ske anmäla detta till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten tar inte emot en platsanmälan om det på basis av anmälan är uppenbart att arbetsgivaren bryter mot i lag föreskrivna krav på opartiskt bemötande eller arbetsgivaren söker arbetstagare för lagstridiga arbetsuppgifter eller anställning av de personer som söks strider mot lag och arbetsgivaren inte på uppmaning av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten rättar sin platsanmälan. Bestämmelser om begränsad service till arbetsgivaren finns även i 25 §.

5 kap. Arbetsförmedling

23 §. Arbetsförmedlingens allmänna innehåll

Syftet med arbetsförmedlingen är att främja en så effektiv och ändamålsenlig placering av arbetskraften som möjligt så att arbetsgivaren får den arbetstagare som för den utbudna arbetsplatsen är lämpligast och bäst och den arbetssökande det arbete han eller hon bäst förmår utföra.

Vid arbetsförmedling skall även de behov som föranleds av arbetskraftens rörlighet över gränserna mellan olika länder beaktas.

24 §. Arbetsförmedlingstjänster till arbetsgivare

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall hjälpa arbetsgivare att förmedla lediga arbetsplatser och andra arbetsmöjligheter enligt arbetsgivarens platsanmälan eller annat uppdrag, om inte annat följer av denna lag.

Genom arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens arbetsförmedling ska arbetsgivaren få (2011/31)

1) (2011/31) hjälp med att finna lämpliga arbetssökande till lediga arbetsplatser, presentation och uppställande av förslag på basis av de uppgifter om platsansökningar, utbildning, yrke och arbetshistoria som finns registrerade om arbetssökande vid arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten,

2) information och rådgivning om tillgång till och anskaffning av arbetskraft samt

3) hjälp med att på egen hand söka efter arbetstagare i de särskilda register som används av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten och till vilka de arbetssökande har lämnat sina uppgifter i anslutning till sökande av arbete.

25 §. Begränsad service till arbetsgivare

En arbetsgivare har inte rätt till de arbetsförmedlingstjänster som beskrivs i 24 §, om det med anledning av arbetsgivarens tidigare förfarande, på grund av arbetsgivarens platsanmälan eller annars finns grundad anledning att misstänka att

M 26 LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

1) arbetsgivaren väsentligt försummar sina skyldigheter enligt 2 kap. i lagen om arbetsavtal eller sin skyldighet att betala skatter eller i lag föreskrivna avgifter eller

2) de arbetsuppgifter som arbetstagaren förväntas utföra uppenbart är osedliga eller strider mot god sed eller att arbetet är förenat med ett uppenbart hot om våld eller där förekommer trakasserier eller annat osakligt bemötande som medför olägenheter eller risker för arbetstagarens hälsa.

Begränsningarna enligt 1 mom. och 22 § 2 mom. tillämpas även på stödriktade åtgärder enligt 41 § 1 mom. samt på sysselsättningsfrämjande utbildning.

Om arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten enligt 1 eller 2 mom. eller 22 § 2 mom. har konstaterat att en arbetsgivare inte har rätt till service, skall arbetsgivaren få ett skriftligt beslut på detta. I beslutet skall orsaken till varför service inte kommer att lämnas anges.

26 §. Arbetsförmedlingstjänster till enskilda

Genom arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens arbetsförmedling skall den enskilde få

1) information om lediga arbetsplatser, om de möjligheter som företagande erbjuder och om andra arbetsmöjligheter,

2) möjlighet att genom självbetjäning söka efter arbete samt

3) rådgivning som anknyter till sökande av arbete. 2 mom. upphävt (2011/31).

Arbetslösa arbetssökande som har registrerats som arbetssökande har dessutom i enlighet med 6 kap. rätt till en handlingsplan för arbetssökande. Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall regelbundet ge den arbetssökande tillfälle att delta i intervjuer för arbetssökande i syfte att utarbeta, se över eller revidera planen.

27 §. Upphävd (2011/31).

6 kap. Intervjuer med arbetslösa och sysselsättningsplan (2011/31)

28 §. (2011/31) Intervjuer med arbetssökande

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten ordnar en första intervju med den arbetssökande inom en månad från det att han eller hon har registrerats som arbetssökande vid myndigheten, om detta inte med beaktande av den arbetssökandes situation är uppenbart onödigt.

Fortsatta intervjuer med den arbetssökande ska ordnas med jämna mellanrum med utgångspunkt från den arbetssökandes servicebehov. Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten ska dock alltid ordna en intervju med den arbetssökande efter att arbetslösheten oavbrutet har fortgått i tre respektive sex månader. Efter sex månaders arbetslöshet ska en intervju alltid ordnas med sex månaders mellanrum. En intervju behöver inte ordnas enligt detta moment, om det med beaktande av arbetssökandens situation är uppenbart onödigt.

29 §. (2011/31) Intervjuernas innehåll

I den första intervjun med den arbetssökande granskas och kompletteras uppgifterna i anslutning till arbetsansökan, bedöms behovet av service, utarbetas en sysselsättningsplan samt avtalas om sättet att utvärta ärenden hos arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten samt kontakten mellan myndigheten och arbetssökanden. Som ett led i bedömningen av servicebehovet gör arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten en bedömning av den arbetslösa arbetssökandes förutsättningar att få arbete på den öppna arbetsmarknaden samt sannolikheten för förlängd arbetslöshet. I de fortsatta intervjuerna bedöms dessutom hur resultatrikt sökandet av arbete varit och hur sysselsättningsplanen har följts. Samtidigt revideras planen.

I samband med att den arbetssökande intervjuas erbjuder arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten arbets- och utbildningstillfällen som lämpar sig för den arbetssökande samt andra tjänster i enlighet med servicebehovet och sysselsättningsplanen.

Genom landskapsförordning utfärdas vid behov närmare bestämmelser om intervjuer med arbetssökande.

30 §. (2011/31) Sysselsättningsplan

Arbetslösa arbetssökande och arbetssökande som omfattas av omställningsskyddet enligt 6a kap., vilka har registrerat sig som arbetssökande vid arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, har rätt till en sysselsättningsplan. Om det inte är uppenbart onödigt, ska sysselsättningsplanen utarbetas senast vid den första intervjun med den arbetssökande.

Sysselsättningsplanen ska revideras i samband med intervjun med den arbetssökande eller på begäran av den arbetssökande, om det inte är uppenbart onödigt. Sysselsättningsplanen ska utan dröjsmål ses över om den arbetssökandes rätt till arbetsmarknadsstöd vid arbetslöshet har dragits in med stöd av 8 kap. 4 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Med den arbetssökandes samtycke kan arbetsgivaren delta i utarbetandet eller revideringen av sysselsättningsplanen.

30a §. (2011/31) Sysselsättningsplanens innehåll

Sysselsättningsplanen ska utformas med utgångspunkt från den arbetssökandes egna mål i fråga om arbete och utbildning samt det uppskattade servicebehovet.

I planen intas en överenskommelse om sökande efter arbete samt om olika åtgärder som stöder arbetssökandet och främjar sysselsättningen. Sysselsättningsplanen kan vid behov innehålla överenskommelser om åtgärder som förbättrar kompetensen, arbetsmarknadsfärdigheterna och funktionsförmågan, åtgärder som hänför sig till klarläggande av arbetsförmågan eller hälsotillståndet eller andra åtgärder som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten tillhandahåller. Om det i sysselsättningsplanen intas bestämmelser om olika för arbetsgivaren avgiftsbelagda tjänster, måste arbetsgivaren ge sitt samtycke till bestämmelsen.

Arbetsökanden och arbetsmarknads- och studier-
servicemyndigheten ska komma överens om genom-
förande och uppföljning av sysselsättningsplanen.
Om arbetsmarknads- och studier-servicemyndigheten
förutsätter någon annan redogörelse för hur planen
har följts, än arbetsökandens eget meddelande enligt
21 § 2 mom., ska detta skrivas in i sysselsättnings-
planen.

Sysselsättningsplanen ska undertecknas av den ar-
betsökande och arbetsmarknads- och studier-service-
myndigheten. Den arbetsökande ska få ett exemplar
av den undertecknade planen.

Genom landskapsförordning utfärdas vid behov
närmare bestämmelser om sysselsättningsplanen.

**31 §. (2011/31) Arbetsmarknads- och studier-service-
myndighetens allmänna skyldigheter**

Arbetsmarknads- och studier-servicemyndigheten
ska inom ramen för de anslag som har anvisats myn-
digheten aktivt förmedla arbete och informera om
utbildning, tillhandahålla tjänster och åtgärder som
ingår i sysselsättningsplanen samt följa hur planen
genomförs och för sin del se till att serviceprocessen
framskrider.

6a kap. (2006/39) Omställningsskydd (2011/31)

**31a §. (2011/31) Omställningsskyddets allmänna inne-
håll**

Syftet med ett omställningsskydd enligt denna lag
är att så snabbt som möjligt finna en ny sysselsättning
för en uppsagd eller av arbetslöshet hotad arbetsta-
gare.

Den åtgärdsmodell som omställningsskyddet utgör
består av de tjänster och åtgärder som har överens-
kommit i sysselsättningsplanen samt av andra tjäns-
ter och åtgärder som utvecklar yrkesfärdigheterna.

Om möjligheten för den enskilde att erhålla sär-
skilda förmåner ur landskapets medel i samband med
omställningsskyddet finns bestämmelser i landskaps-
lagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om
utkomstskydd för arbetslösa.

**31b §. (2011/31) Förutsättningar för omställnings-
skydd**

Arbetsmarknads- och studier-servicemyndigheten
ska i samband med att en sysselsättningsplan utar-
betas eller revideras, undersöka om den arbetsökande
uppfyller de i denna paragraf angivna förutsättning-
arna för omställningsskydd.

Omställningsskyddet omfattar arbetsökande som
har registrerat sig som arbetsökande vid arbetsmark-
nads- och studier-servicemyndigheten och

1) som arbetsgivaren har sagt upp av sådana eko-
nomiska orsaker eller produktionsorsaker som avses i
7 kap. 3, 7 eller 8 §§ i arbetsavtalslagen (FFS 55/2001)
och som före uppsägningstidens utgång skulle ha en
arbetshistoria på sammanlagt minst tre år hos samma
arbetsgivare eller olika arbetsgivare,

2) som när anställningsförhållandet upphör har stått
i ett anställningsförhållande för viss tid till samma
arbetsgivare utan avbrott i minst tre år eller i anställ-
ningsförhållanden för viss tid till samma arbetsgivare

i sammanlagt minst 36 månader under de senaste 42
månaderna,

3) vars anställningsförhållande har upphört på
grund av att arbetsavtalet gällde för viss tid och som
när anställningsförhållandet upphör har en arbetshis-
toria hos samma eller olika arbetsgivare på samman-
lagt minst fem år under de sju år som föregår upphö-
randet,

4) som permitteras för minst 180 dagar och som när
han eller hon får meddelandet om permittering har
den arbetshistoria som avses i 1 punkten,

5) som har varit permitterad utan avbrott minst 180
dagar och som då har den arbetshistoria som avses i
1 punkten eller

6) som har sagt upp sitt arbetsavtal i enlighet med
5 kap. 7 § i arbetsavtalslagen sedan en oavbruten
permittering har varat minst 200 dagar och som när
anställningsförhållandet upphör har den arbetshistoria
som avses i 1 punkten.

För att arbetsökanden ska omfattas av omställ-
ningsskyddet förutsätts, utöver det som bestäms i
1 mom., att den arbetsökande har registrerat sig som
arbetsökande inom 30 dagar från det att anställnings-
förhållandet upphörde eller att det krav på permitte-
ringens längd som avses i 1 mom. 4 eller 5 punkten
uppfylldes. Om en registrering har gjorts efter den an-
givna tidsfristen omfattas arbetsökanden av omställ-
ningsskyddet om den försenade registreringen beror
på tid i arbete som räknas in i arbetsvillkoret eller om-
ständigheter som avses i 2 kap. 11 § 2 mom. i lagen
om utkomstskydd för arbetslösa eller om det av annan
anledning är oskäligt att förvägra den arbetsökande
rätten att omfattas av omställningsskyddet.

Arbetsökandens tid i arbete ska beräknas enligt en
tillförlitlig utredning från den arbetsökande eller ar-
betsgivaren.

Se Ar 101, FL II

31c §. (2011/31) Omställningsskyddets giltighet

En person omfattas av omställningsskyddet så
länge han eller hon är arbetsökande.

Den arbetsökande omfattas inte längre av omställ-
ningsskyddet när hans eller hennes rätt till arbetslös-
hetsdagpenning som betalas av landskapets medel
upphör till följd av att maximitiden har gått ut.

**31d §. (2011/31) Arbetsmarknads- och studier-service-
myndighetens skyldigheter**

Så snart ett uppsägningsförfarande som beskrivs i
31b § har inletts och arbetsmarknads- och studier-
servicemyndigheten har fått kännedom om detta från ar-
betsgivaren genom ett meddelande ska myndigheten
tillsammans med arbetsgivaren och personalens före-
trädare medverka till en kartläggning av de tjänster
som kan behövas.

Arbetsmarknads- och studier-servicemyndigheten
ska dessutom informera om vilka tjänster, åtgärder
och förmåner som myndigheten kan tillhandahålla.
Därtill ska myndigheten sträva efter att så snabbt som
möjligt efter att en sysselsättningsplan har upprättats i
enlighet med denna lag erbjuda de tjänster och åtgär-
der som ingår i sysselsättningsplanen.

M 26 LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

31e - 31g §§. Upphävda (2011/31).

7 kap. Vägledning, information och särskild service

32 §. Vägledning för yrkesval och kompetensutveckling

Syftet med vägledningen är att hjälpa enskilda personer med att lösa frågor som gäller yrkesval och kompetensutveckling samt möjligheten att få arbete. Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kan även hjälpa den enskilde med att utarbeta en plan i syfte att underlätta yrkesvalet och kompetensutvecklingen. Vid vägledningen skall beaktas vars och ens personliga förutsättningar och yrkesmässiga mål samt de möjligheter som arbetslivet och utbildningar erbjuder.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens service enligt 1 mom. kan utöver vägledande diskussioner efter behov innehålla också undersökningar i syfte att utreda den enskildes lämplighet och hälsotillstånd samt sakkunnigutlåtanden. De kostnader som sistnämnda åtgärder medför för den enskilde kan ersättas av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten.

33 §. Information

I syfte att främja en ändamålsenlig utbildning och placering i olika yrkesområden erbjuds den enskilde information i frågor om utbildning, om vad olika arbetsuppgifter och yrken innebär samt om arbetsmarknaden. I informationen skall arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten särskilt värna om att personer med nedsatt arbetsförmåga säkerställs ändamålsenlig information.

34 §. Särskild service för personer med nedsatt arbetsförmåga

Syftet med servicen för personer med nedsatt arbetsförmåga är att främja deras yrkesplanering samt deras möjligheter att finna och behålla ett arbete för att därigenom främja deras integrering och återintegrering i samhället.

För personer med nedsatt arbetsförmåga kan arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten tillhandahålla särskild service i form av

- 1) undersökningar som utreder hälsotillstånd och lämplighet för arbete och utbildning,
- 2) rådgivning och handledning som anknyter till utbildning och placering i arbete,
- 3) arbetsprovning samt
- 4) stöd enligt 37 och 38 §§ för placering i arbete.

35 §. Arbetsprovning för personer med nedsatt arbetsförmåga

Personer med nedsatt arbetsförmåga kan genom arbetsprovning erbjudas en möjlighet att pröva på ett nytt arbetsområde. Arbetsprovningen utgör inte ett anställningsförhållande. Anordnaren av arbetsprovningen ansvarar för arbetarskyddet för den som deltar i en arbetsprovning enligt bestämmelserna i arbetarskyddslagen (FFS 738/2002) och i lagen om unga arbetstagare (FFS 998/1993). Om inte annat är föreskrivet i denna eller någon annan lag, ska på ar-

betsprovning tillämpas vad som bestäms i 2 kap. 3 §, 4 § 1 och 2 mom., 5 § 1, 2 och 4 mom., 3 kap. 6 §, 7 § 1-3 mom., 9 och 10 §§, 4 kap. 14 och 15 §§, 5 och 6 kap. samt 7 kap. 21 § 2 mom., 22 och 24 §§ i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (FFS 759/2004). När lagen om integritetsskydd i arbetslivet tillämpas på arbetsprovningen jämställs den som anordnar arbetsprovningen med en arbetsgivare och den som deltar i arbetsprovningen med en arbetstagare. Landskapslagen (1989:27) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män och landskapslagen (2005:66) om förhindrande av diskriminering i landskapet Åland ska tillämpas på den som deltar i arbetsprovningen. (2011/31)

Personer med nedsatt arbetsförmåga ska inte anvisas arbetsprovning (2011/31)

1) om arbetsprovningen skulle ge den som anordnar åtgärden sådana fördelar att arbetsprovningen snedvrider konkurrensen mellan andra som erbjuder samma produkter eller tjänster,

2) (2011/31) för samma eller liknande uppgifter för vilka den som anordnar arbetsprovning, under de nio månaderna innan arbetsprovningen inleddes, av produktionsmässiga eller ekonomiska orsaker har sagt upp eller permitterat anställda eller förkortat deras arbetstid,

3) (2011/31) om arbetsprovningen skulle föranleda att anställda hos den som anordnar arbetsprovningen sägs upp eller permitteras eller att villkoren för deras anställningsförhållanden försämrats eller

4) (2011/31) för sådana uppgifter för vilkas utförande den som anordnar arbetsprovningen förutsätter ett intyg över narkotikatest enligt 3 kap. 6 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet, om den enskilde inte vill uppvisa det nämnda intyget.

Se Ar 401, Ar 407, Ar 111 FL II; C 10, Landskapslag (1989:27) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män; C 11, Landskapslag (2005:66) om förhindrande av diskriminering i landskapet Åland

36 §. Avtal om arbetsprovning för personer med nedsatt arbetsförmåga

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall tillsammans med den som anordnar arbetsprovningen och den som deltar i en arbetsprovning ingå ett skriftligt tidsbestämt avtal. Ett eller flera avtal med en och samma anordnare får vara i kraft i högst sex månader sammanlagt.

Av avtalet skall framgå

- 1) anordnarens namn,
- 2) namnet på den person som deltar i en arbetsprovning,
- 3) tid och plats för arbetsprovning,
- 4) arbetsprovningens längd per dag, som kan vara högst den ordinarie arbetstiden i branschen och minst fyra timmar,
- 5) arbetsprovningens längd per vecka, som kan vara högst fem dagar per vecka,
- 6) de arbetsuppgifter som skall utföras och
- 7) namnet på den person på arbetsplatsen som skall hjälpa den som deltar i en arbetsprovning att sätta sig in i arbetet.

I avtalet kan arbetsmarknads- och studieservice-myndigheten dessutom uppställa sådana villkor för anordnaren som behövs för genomförandet eller med tanke på den som deltar i arbetsprövningen.

37 §. Stöd för personer med nedsatt arbetsförmåga

För att trygga försörjningen för en person med nedsatt arbetsförmåga kan ett dagtraktamente beviljas för den tid undersökningar av hälsotillstånd och arbets-kondition pågår samt för den tid en arbetsprövning på-går. Dagtraktamentet uppgår till ett belopp som är lika stort som arbetsmarknadsstödet enligt 7 kap. 4 § 1 och 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (FFS 1290/2002). Beloppet justeras så som föreskrivs i la-gen om folkpensionsindex (FFS 456/2001). (2011/31)

Ett dagtraktamente enligt 1 mom. beviljas inte om den som deltar i en arbetsprövning får eller är berättigad att få full arbetslöshetsdagpenning eller arbets-marknadsstöd enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller full arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

En person med nedsatt arbetsförmåga kan dessutom få kostnaderna för utlåtanen i samband med under-sökningar enligt 1 mom. ersatta av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten.

En arbetsgivare kan beviljas stöd för specialarrange-mang på arbetsplatsen, om placeringen av en person med nedsatt arbetsförmåga i arbete eller hans eller hennes möjligheter att behålla sitt arbete kan förut-sätta sådana ändringar eller arrangemang i de yttre förhållandena på arbetsplatsen i fråga om arbetsma-skiner, -redskap eller -metoder, som är nödvändiga för att eliminera eller lindra de olägenheter som en skada eller sjukdom medför.

Förmåner enligt 1-4 mom. och 38 § kan beviljas av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten inom ramen för de anslag som har anvisats arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, om myndigheten upp-skattar att åtgärderna är nödvändiga med tanke på den sökandes servicebehov.

Närmare bestämmelser om förmåner enligt denna paragraf kan vid behov utfärdas i landskapsförordning.

Se Ar 601, So 104 FL II

38 §. Ersättning för resekostnader och boende

Ersättning för resekostnader under dagarna för ar-betsprövningen kan beviljas om färdvägen mellan bo-staden och arbetsplatsen i ena riktningen är längre än fem kilometer. Ersättningen ges i första hand i form av ett personligt busskort och i andra hand i form av kilometerersättning enligt landskapsregeringens fast-ställda trafiktaxa för personbefordran med buss i yr-kesmässig trafik för den aktuella färdvägen.

Sökande, som är berättigad till ersättning för rese-kostnader enligt 1 mom., kan även beviljas ersättning för resekostnaderna mellan bostaden och närmaste hållplats under arbetsdagarna om färdvägen däremel-lan i ena riktningen är längre än fem kilometer. Er-sättningen ges i form av kilometerersättning enligt landskapsregeringens fastställda trafiktaxa för person-befordran med buss i yrkesmässig trafik.

LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

M 26

Om någon personbefordran i linjetrafik inte finns tillgänglig ersätts resorna till och från arbetsplatsen i form av kilometerersättning enligt landskapsreger-ingens fastställda trafiktaxa för personbefordran med buss i yrkesmässig trafik.

Ersättning kan av särskilda skäl beviljas även för den sökandes resekostnader till och från en arbetsplats utanför landskapet till skäligt belopp.

Om arbetsprövningen kräver en bostad i anknyt-ning till arbetsplatsen kan ersättning beviljas högst till ett belopp som årligen fastställs av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten och som baserar sig på medelmånadshyran för åländska hyresbostäder för det föregående året.

Se N 19, Landskapslag (1976:33) om yrkesmässig trafik, under 21a § för hänvisningar till aktuella beslut om taxor

39 §. Försäkringsskydd

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall teckna gruppolycksfalls- och gruppansvarsför-säkring för dem som deltar i utbildning och övriga åtgärder som ges för att stöda sökande av arbete på egen hand eller i studiebesök vid läroanstalter.

8 kap. Allmänna bestämmelser om stödriktade åtgärder

40 §. Syftet med de stödriktade åtgärderna

En arbetslös arbetssökande kan stödjas med hjälp av sysselsättningsstöd enligt kapitel 9-13 om han eller hon inte har kunnat få ett arbete genom arbetsförmed-ling eller anvisas en utbildning som främjar personens möjlighet att finna ett arbete.

Sysselsättningsstödet skall i första hand inriktas på att sysselsätta sådana arbetslösa arbetssökande vars be-hov av arbete är störst. Stödet skall särskilt inriktas på sysselsättning av personer med nedsatt arbetsförmåga, personer som varit arbetslösa arbetssökande över sex månader samt ungdomar som inte har fyllt 25 år och som varit arbetslösa arbetssökande över tre månader.

En allmän förutsättning för att sysselsättningsstöd ska kunna beviljas enligt denna lag är att en syssel-sättningsplan enligt 6 kap. har utarbetats. (2011/31)

41 §. Stödformer och mottagare av sysselsättningsstöd

Sysselsättningsstöd kan beviljas för

- 1) anställning,
- 2) arbetspraktik,
- 3) läroavtalsutbildning,
- 4) deltidsarbete och
- 5) start av företagsverksamhet.

Sysselsättningsstöd kan beviljas staten, kommuner-na, kommunalförbunden och andra arbetsgivare. Sys-selsättningsstöd och annan ersättning kan beviljas och betalas direkt till den arbetslösa arbetssökande om så föreskrivs i denna lag.

9 kap. Anställning med sysselsättningsstöd

42 §. Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd

I syfte att stärka den enskildes möjligheter att skaffa sig ett arbete och för att trygga hans eller hennes sys-selsättning kan arbetsgivare beviljas sysselsättnings-stöd för anställning. Bland ungdomar som inte har

M 26 LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

fyllt 25 år och som varit arbetslösa arbetssökande över tre månader skall stödet för anställning i första hand ordnas för de ungdomar som har en yrkesutbildning.

För anställning som ordnas med hjälp av sysselsättningsstöd hos landskapet utbetalas stödet direkt till löntagaren som lön.

42a §. (2011/31) *Beviljande av stöd till arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet*

Till arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet beviljas sysselsättningsstöd för anställning i form av stöd enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning), när den som ska anställas med sysselsättningsstöd har varit arbetslös över sex månader innan stödet beviljades, saknar yrkesutbildning, har fyllt 50 år eller har nedsatt arbetsförmåga.

För anställning av andra än i 1 mom. avsedda arbetslösa arbetssökande beviljas sysselsättningsstöd för anställning i form av stöd enligt kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse.

43 §. *Särskilda förutsättningar för beviljande av stöd*

För att sysselsättningsstöd skall kunna beviljas för en anställning måste arbetsgivaren förbinda sig att betala lön enligt det kollektivavtal som är gällande för anställningsförhållandet. Om ett tillämpligt kollektivavtal saknas skall arbetsgivaren förbinda sig att betala sedvanlig och skälig lön för arbetet i fråga.

För att sysselsättningsstöd skall kunna beviljas för en anställning skall arbetsuppgifterna vara sådana att de kompletterar den normala verksamheten.

Vid anställning med sysselsättningsstöd bör det eftersträvas att anställningen tidsbestäms så att årliga växlingar i efterfrågan på och utbudet av arbetskraft utjämnas.

44 §. *Begränsande faktorer som utesluter beviljande av stöd* (2011/31)

Sysselsättningsstöd för anställning kan inte beviljas

1) upphävd (2011/31),

2) (2011/31) om arbetsgivaren under de tolv månaderna närmast innan ansökan inlämnades, av produktionsmässiga eller ekonomiska skäl har sagt upp eller permitterat arbetstagare i samma eller likadana uppgifter alternativt förkortat deras arbetstid,

3) om den anställning som stödet avser skulle föranleda att andra anställda hos den arbetsgivare som erhåller stöd sägs upp eller permitteras eller att deras anställningsförhållanden eller förmåner försämrats,

4) om det anställningsförhållande för vilket stödet är avsett har börjat innan beslut har fattats om beviljande av stöd,

5) om arbetsplatsen som stödet avser bedöms bli besatt även utan stöd eller

6) om arbetsgivaren under den tid sysselsättningsstöd skulle beviljas får annat landskapstöd för anställande av en person som skall sysselsättas eller för främjande av sysselsättningen.

45 §. *Sysselsättningsstödet belopp*

Sysselsättningsstödet för anställning är per dag och person minst lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och högst lika stort som grunddagpenningen förhöjt med 90 procent.

Det högsta stödet enligt 1 mom. kan beviljas för anställning inom näringsliv, staten eller kommun för personer som har varit arbetslösa i tio månader eller mer och för personer med nedsatt arbetsförmåga. Om den person som anställs med sysselsättningsstöd har nedsatt arbetsförmåga kan det högsta stödet beviljas endast för det första stödåret. För personer som har varit arbetslösa mellan sex och tio månader är stödet minst lika stort som grunddagpenningen förhöjt med 50 procent per arbetsdag.

En arbetsgivare kan dock högst beviljas ett stöd som motsvarar lönekostnaderna för den som anställs med stödet. (2011/31)

Om sysselsättningsstöd beviljas för anställning hos landskapet kan stödet, som betalas i form av lön direkt till den sysselsatte, uppgå till ett belopp som högst motsvarar en löneklass om A 17 enligt landskapets tjänstekollektivavtal.

De i 1 och 2 mom. angivna beloppen justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex.

46 §. *Arbetstid*

En arbetsgivare kan beviljas ett sysselsättningsstöd som är lika stort som grunddagpenningen eller ett förhöjt sysselsättningsstöd till fullt belopp för ordnande av sådan anställning där arbetstiden under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden är minst 80 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen. Om sysselsättningsstöd för sysselsättande av en och samma arbetstagare betalas till flera arbetsgivare samtidigt, skall den sammanlagda arbetstiden vara minst 80 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen.

Vid sysselsättande av personer med nedsatt arbetsförmåga kan sysselsättningsstöd för anställning beviljas, även om arbetstiden under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden är minst 60 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen. Stödbeloppet bör i ett sådant fall sättas i relation till den faktiska arbetstiden. Stödbeloppet kan inte vara lägre än grunddagpenningen.

Om sysselsättningsstöd beviljas för anställning hos landskapet skall arbetstiden under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden vara minst 80 procent av heltid.

47 §. *Ersättningsdagar*

Vid anställning betalas sysselsättningsstöd för de dagar för vilka arbetsgivaren är skyldig att betala lön. Stöd betalas dock för högst 21,5 dagar per månad. Sysselsättningsstöd betalas inte för de dagar för vilka arbetsgivaren har rätt att med stöd av 7 kap. 4 § och 15 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen, för lönekostnaderna för den person som sysselsätts, få dagpenning enligt nämnda lag eller särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning.

48 §. Stödets varaktighet

Sysselsättningsstöd kombinerat med en anställning kan beviljas för högst sex månader i sänder.

Med avvikelse från 1 mom. kan sysselsättningsstöd vid en kommunal anställning beviljas för högst ett år i sänder om personen har fyllt 55 år. Om den person som anställs med sysselsättningsstöd har nedsatt arbetsförmåga kan stödet oavsett arbetsgivare beviljas för högst två år åt gången.

Efter att en person har varit sysselsatt med hjälp av sysselsättningsstöd under de i 1 och 2 mom. angivna maximitiderna hos en eller flera arbetsgivare, kan han eller hon anvisas sådant arbete som stöds med sysselsättningsstöd endast om arbetsförmågan på ett behörigt sätt fortsättningsvis konstateras nedsatt enligt 9 §. I övriga fall kan arbete som stöds med sysselsättningsstöd inte anvisas innan personen i fråga under de senaste sex månaderna varit arbetslös arbetsökande vid arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten i minst fem månader.

10 kap. Sysselsättningsstöd för arbetspraktik**49 §. Förutsättningar för beviljande av stöd**

Sysselsättningsstöd kan beviljas arbetslösa arbetsökande ungdomar som inte har fyllt 25 år samt arbetslösa arbetssökande som har fyllt 25 år och som varit borta från arbetsmarknaden under minst sex månader för att trygga försörjningen under den tid han eller hon deltar i arbetspraktik. Syftet med stödet är att med hjälp av arbetspraktik ge arbetslösa arbetsökande som för första gången kommer ut på arbetsmarknaden eller som varit borta från arbetsmarknaden en lång tid en inblick i arbetet och arbetslivet och en hjälp i yrkesvalet.

Med arbetspraktik avses praktik utan anställningsförhållande på en arbetsplats. Den som anordnar arbetspraktiken ansvarar för praktikantens arbetarskydd enligt bestämmelserna i arbetarskyddslagen och i lagen om unga arbetstagare. Om inte annat är föreskrivet i denna eller någon annan lag, ska på arbetspraktik tillämpas vad som bestäms i 2 kap. 3 §, 4 § 1 och 2 mom., 5 § 1, 2 och 4 mom., 3 kap. 6 §, 7 § 1-3 mom., 9 och 10 §§, 4 kap. 14 och 15 §§, 5 och 6 kap. samt 7 kap. 21 § 2 mom., 22 och 24 §§ i lagen om integritetsskydd i arbetslivet. När lagen om integritetsskydd i arbetslivet tillämpas på arbetspraktiken jämfälls den som anordnar praktiken med en arbetsgivare och den som deltar i praktiken med en arbetstagare. Landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män och landskapslagen om förhindrande av diskriminering i landskapet Åland ska tillämpas på den som deltar i arbetsprövningen. (2011/31)

Sysselsättningsstöd för arbetspraktik kan inte beviljas en arbetsökande som är berättigad till arbetsmarknadsstöd enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomtskydd för arbetslösa. I stället kan arbetsmarknadsstöd beviljas under praktiktiden.

Den som deltar i arbetspraktik och som beviljas sysselsättningsstöd enligt detta kapitel eller arbets-

marknadsstöd kan även beviljas ersättning för resekostnader och boende under praktiktiden.

50 §. Begränsningar i fråga om arbetspraktik (2011/31)

Arbetsökande ska inte anvisas arbetspraktik (2011/31)

1) om arbetspraktiken skulle ge den som anordnar praktiken sådana fördelar att praktiken snedvrider konkurrensen mellan andra som erbjuder samma produkter eller tjänster,

2) (2011/31) för samma eller liknande uppgifter för vilka den som anordnar arbetspraktik, under de nio månaderna innan arbetspraktiken inleddes, av produktionsmässiga eller ekonomiska orsaker har sagt upp eller permitterat anställda eller förkortat deras arbetstid,

3) (2011/31) om arbetspraktiken skulle föranleda att anställda hos den som anordnar praktiken sägs upp eller permitteras eller att villkoren för deras anställningsförhållanden försämrats eller

4) (2011/31) för sådana uppgifter för vilkas utförande den som anordnar arbetspraktiken förutsätter ett intyg över narkotikatest enligt 6 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet, om den enskilde inte vill uppvisa det nämnda intyget.

51 §. Stödets belopp och varaktighet

Sysselsättningsstödet för arbetspraktik är per praktikdag lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomtskydd för arbetslösa. I sysselsättningsstödet ingår dessutom en barnförhöjning enligt 6 kap. 6 § i lagen om utkomtskydd för arbetslösa om den arbetslösa arbetssökande försörjer barn under 18 år. Om den arbetslösa arbetssökande lyfter inkomstrelaterad dagpenning när arbetspraktik inleds enligt detta kapitel och utbetalningen av den inkomstrelaterade dagpenningen upphör i samband med detta, är sysselsättningsstödet för arbetspraktik per praktikdag lika stort som den inkomstrelaterade dagpenningen var per dag innan arbetspraktiken inleddes. Beloppet justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex. (2008/81)

Sysselsättningsstöd enligt 1 mom. betalas för högst fem dagar per kalendervecka. Stöd till en och samma person kan betalas under en praktikperiod som omfattar en period om en till sex månader per arbetsplats under högst nio månader i en följd.

Efter att en person har deltagit i arbetspraktik med hjälp av sysselsättningsstöd under den i 2 mom. fastställda maximitiden på en eller flera praktikplatser, kan till honom eller henne inte på nytt betalas sysselsättningsstöd för arbetspraktik, innan den arbetsökande på nytt har uppfyllt det arbetsvillkor som utgör förutsättning för arbetslöshetsdagpenning enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomtskydd för arbetslösa.

52 §. Ersättning för resekostnader och boende

Ersättning för resekostnader under praktikdagarna kan beviljas om färdvägen mellan bostaden och praktikplatsen i ena riktningen är längre än fem kilometer. Ersättningen ges i första hand i form av ett personligt busskort och i andra hand i form av kilometerersättning enligt landskapsregeringens fastställda trafiktaxa

M 26 LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

för personbefordran med buss i yrkesmässig trafik för den aktuella färdvägen.

Sökande, som är berättigad till ersättning för resekostnader enligt 1 mom., kan även beviljas ersättning för resekostnaderna mellan bostaden och närmaste hållplats under praktikdagarna om färdvägen där mellan i ena riktningen är längre än fem kilometer. Ersättningen ges i form av kilometerersättning enligt landskapsregeringens fastställda trafiktaxa för personbefordran med buss i yrkesmässig trafik.

Om någon personbefordran i linjetrafik inte finns tillgänglig ersätts resorna till och från praktikplatsen i form av kilometerersättning enligt landskapsregeringens fastställda trafiktaxa för personbefordran med buss i yrkesmässig trafik.

Ersättning kan av särskilda skäl beviljas även för den sökandes resekostnader till och från en praktikplats utanför landskapet till skäligt belopp.

Om arbetspraktiken kräver en bostad i anknäring till praktikplatsen kan ersättning beviljas högst till ett belopp som årligen fastställs av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten och som baserar sig på medelmånadshyran för åländska hyresbostäder för det föregående året.

Se N 19, Landskapslag (1976:33) om yrkesmässig trafik, under 21a § för hänvisningar till aktuella beslut om taxor

53 §. *Avtal om arbetspraktik*

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall tillsammans med den som anordnar praktiken och den arbetslösa arbetssökande ingå ett skriftligt tidsbestämt avtal om arbetspraktiken.

Av avtalet skall framgå

- 1) den som anordnar arbetspraktik,
- 2) den arbetslöse arbetssökandes namn,
- 3) tid och plats för praktik,
- 4) praktikens längd per dag, som kan vara högst den ordinarie arbetstiden i branschen och minst sex timmar,
- 5) de uppgifter som den arbetssökande skall utföra under praktiktiden och

6) namnet på den handledare på praktikplatsen som skall hjälpa den arbetssökande att sätta sig in i arbetet.

I avtalet kan arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten dessutom uppställa sådana villkor för anordnaren som behövs för genomförandet eller med tanke på den som deltar i praktiken.

11 kap. Sysselsättningsstöd för läroavtalsutbildning

54 §. *Förutsättningar för beviljande av stöd*

En arbetsgivare som ingår ett läroavtal med en arbetslös arbetssökande enligt landskapslagen (1998:59) om läroavtalsutbildning kan beviljas sysselsättningsstöd. Vid beviljandet av stödet skall de begränsande faktorer som anges i 44 § i tillämpliga delar även iaktas på sysselsättningsstöd för arbetslösa som ingår läroavtal, dock så att 44 § 6 punkten inte skall tillämpas till den del det andra landskapsstödet utgör den utbildningsersättning som utbetalas till arbetsgivaren med stöd av landskapslagen om läroavtalsutbildning.

Se O 9, Landskapslag (1998:59) om läroavtalsutbildning

55 §. *Stödets belopp*

Sysselsättningsstödet för läroavtalsutbildning är per person och dag minst lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och högst lika stort som grunddagpenningen förhöjt med 90 procent.

Det högsta stödet enligt 1 mom. kan beviljas för personer som har varit arbetslösa i tio månader eller mer. För personer som har varit arbetslösa mellan sex och tio månader är stödet minst lika stort som grunddagpenningen förhöjt med 50 procent per arbetsdag.

En arbetsgivare kan dock högst beviljas ett stöd som tillsammans med utbildningsersättningen enligt landskapslagen om läroavtalsutbildning motsvarar den lön som betalas till den sysselsatte före innehållning av den försäkrades i lag föreskrivna avgifter och skatter och arbetsgivarens i lag föreskrivna socialskyddsavgift och arbetspensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremie samt obligatorisk grupplivförsäkringspremie. Om sysselsättningsstöd beviljas för läroavtalsutbildning med landskapet som arbetsgivare kan stödet, som betalas i form av lön direkt till den sysselsatte, under den praktiska undervisningstiden uppgå till ett belopp som tillsammans med utbildningsersättningen högst motsvarar en löneklass om A 17 enligt landskapets tjänstekollektivavtal.

Stödet beviljas till fullt belopp under förutsättning att arbetstiden för den arbetslöse arbetssökande motsvarar ett heltidsarbete för en arbetstagar inom det yrkesområde där den arbetslöse arbetssökande fullgör sin utbildning. De i 1 och 2 mom. angivna beloppen justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex.

56 §. *Stödets varaktighet*

För arbete som utförs inom ramen för ett läroavtal enligt landskapslagen om läroavtalsutbildning kan sysselsättningsstöd beviljas för hela avtalstiden.

En arbetsgivare kan beviljas ett förhöjt stöd under maximalt sex månader i en följd. Om den person som sysselsätts har nedsatt arbetsförmåga kan arbetsgivaren dock beviljas förhöjt stöd under maximalt två år i en följd. För den avtalstid som inte omfattas av ett förhöjt stöd, men för vilken tid stöd beviljats, utgår ett stöd som är lika stort som grunddagpenningen.

Efter att en person har varit sysselsatt med hjälp av sysselsättningsstöd under den i 1 och 2 mom. angivna maximitiden hos en eller flera arbetsgivare, kan han eller hon inte på nytt anvisas sådant läroavtal som stöds med sysselsättningsstöd förrän han eller hon under de senaste sex månaderna har varit arbetslös arbetssökande vid arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten i minst fem månader.

12 kap. Sysselsättningsstöd för deltidsarbete

57 §. *Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd*

För att underlätta för arbetslösa arbetssökande att komma in på arbetsmarknaden kan arbetstagar eller tjänstemän som frivilligt övergår från heltidsarbete till deltidsarbete beviljas sysselsättningsstöd som er-

sättning för inkomstbortfall, om arbetsgivaren samtidigt förbinder sig att för motsvarande tid anställa en arbetslös arbets sökande som har anvisats av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten.

58 §. Särskilda förutsättningar för beviljande av stöd

En förutsättning för att sysselsättningsstöd vid deltidarbete ska kunna beviljas är (2011/31)

1) att arbetstiden för en arbetstagare eller tjänsteman som övergår till deltidarbete under den period som motsvarar lönebetalningsperioden är minst 40 och högst 60 procent av hans eller hennes ordinarie arbetstid i heltidsarbete,

2) att den sammanlagda arbetstiden för en arbetstagare eller tjänsteman som övergår till deltidarbete och den som sysselsätts i deltidarbete i samma uppgifter under den period som motsvarar lönebetalningsperioden är sammanlagt minst lika lång som den ordinarie arbetstiden i heltidsarbete för den person som övergår till deltidarbete,

3) att till det avtal som ingås mellan en arbetstagare eller tjänsteman som övergår till deltidarbete och arbetstagarens eller tjänstemannens arbetsgivare fogas ett villkor där arbetstagaren eller tjänstemannen förbehålls en möjlighet att återgå till heltidsarbete när utbetalningen av sysselsättningsstödet för deltidarbete upphör,

4) att den arbetstagare eller tjänsteman som övergår till deltidarbete inte för samma tid utöver lönen för deltidarbetet får annan lön eller ersättning för det arbete som han eller hon utför,

5) (2011/31) att den arbetstagare eller tjänsteman som övergår till deltidarbete inte för samma tid erhåller arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa, arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, ålders- eller sjukpension enligt folkpensionslagen (FFS 568/2007), ålderspension, deltidspension, rehabilitering eller invalidpension enligt någon arbetspensionslag, generationsväxlingspension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (FFS 1317/1990), särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning, sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen eller rehabiliteringspenning eller rehabiliteringsunderstöd enligt lagen om rehabiliteringspenning (FFS 611/1991) och

6) att den arbetstagare eller tjänsteman som övergår till deltidarbete har varit anställd på heltid hos en och samma arbetsgivare oavbrutet i minst ett år omedelbart innan han eller hon övergår till deltidarbete.

Sysselsättningsstöd vid deltidarbete kan inte beviljas sådan arbetstagare eller tjänsteman vars arbetstid arbetsgivaren har förkortat av produktionsmässiga eller ekonomiska skäl.

59 §. Rätt till stöd om anställningsförhållande upphör

Om det deltidarbete som sköts av den som har sysselsatts upphör eller avbryts till följd av avgång, uppsägning, permittering eller hävning av anställningsförhållande under den tid då sysselsättnings-

LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet M 26

stödet utbetalas, fortsätter rätten till stöd, såvida inte arbetsgivaren och den arbetstagare eller tjänsteman som har övergått till deltidarbete genom avtal kommit överens om att den som övergått till deltidarbete skall återgå till heltidsarbete i denna situation.

60 §. Stödets belopp och varaktighet

Sysselsättningsstödet vid deltidarbete uppgår per person och dag till ett belopp som utgör hälften av skillnaden mellan lönen för heltidsarbete och lönen för deltidarbete för den arbetstagare eller tjänsteman som har övergått till deltid, dock högst till ett belopp som är lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa förhöjt med 70 procent. Beloppet justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex.

Stöd betalas för högst fem dagar per kalendervecka. Lönen för heltidsarbete beräknas enligt medeltalet av 12 månaders lön för det heltidsarbete som har föregått deltidarbetet.

Sysselsättningsstödet vid deltidarbete kan beviljas till samma person för högst 12 månader i sänder. Efter det att en arbetstagare eller tjänsteman har fått sysselsättningsstöd för den angivna maximitiden, kan sysselsättningsstöd vid deltidarbete inte beviljas på nytt förrän han eller hon har arbetat heltid hos en och samma arbetsgivare i minst 12 månader.

13 kap. Sysselsättningsstöd för start av företagsverksamhet

61 §. Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd

Sysselsättningsstöd kan beviljas en arbetslös arbets sökande som ämnar starta företagsverksamhet för att främja hans eller hennes egna insatser för att skaffa sig arbete och trygga försörjningen under inledningskedet av företagsverksamheten.

Sysselsättningsstöd för start av företagsverksamhet beviljas i form av stöd enligt kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse. (2011/31)

62 §. Särskilda förutsättningar för beviljande av stöd

En förutsättning för att sysselsättningsstöd för start av företagsverksamhet ska kunna beviljas är (2011/31)

1) att den arbets sökande har företagarefarenhet eller sådan utbildning som behövs för företagareverksamheten, vilken även kan ordnas under den tid då stödet utbetalas,

2) att den arbets sökande, med beaktande av typen av och kraven på företagsverksamheten, i övrigt bedöms ha tillräckliga förutsättningar att klara av den tilltänkta företagsverksamheten,

3) att det företag som den arbets sökande ämnar starta har förutsättningar att bli lönsamt,

4) att den arbets sökande inte får landskaps- eller statsunderstöd för sina egna lönekostnader,

5) att arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller arbetslöshetsdagpenning enligt lagen

M 26 LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

om utkomstskydd för arbetslösa inte betalas till den arbets sökande för samma tid,

6) (2011/31) att företagsverksamheten inte har inlett innan beslut om att stöd beviljas har fattats och

7) (2011/31) att företagsverksamheten uppenbarligen inte skulle kunna inledas utan att den arbets sökande beviljas stöd.

8) upphävd (2011/31).

63 §. Stödets belopp och varaktighet

Sysselsättningsstödet för företagsverksamhet är per person och dag minst lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och högst lika stort som grunddagpenningen förhöjt med 90 procent. Beloppet justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex.

Sysselsättningsstödet betalas för de dagar då dess mottagare arbetar i sitt företag, dock för högst fem dagar per kalendervecka. Sysselsättningsstödet kan per person beviljas för högst 10 månader.

14 kap. Ansökan om och utbetalning av sysselsättningsstöd**64 §. Ansökan**

Ansökan om sysselsättningsstöd prövas av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten. Sysselsättningsstöd skall sökas skriftligen eller på annat av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten godkänt sätt.

Den som ansöker om stöd skall i samband med ansökan lämna arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten de uppgifter som myndigheten behöver känna till för att avgöra ansökan.

65 §. Beviljande

Sysselsättningsstöd beviljas inom ramen för landshapsbudgeten av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten.

Av beslutet skall mottagaren, ändamålet och beloppet eller beräkningsgrunden framgå. Om inget stöd beviljas skall orsakerna till beslutet klart motiveras. Arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens beslut skall vara skriftligt.

66 §. Utbetalning

Sysselsättningsstöd betalas ut månatligen i efterskott på basen av den ansökan som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har godkänt och den redovisning som stödtagaren har uppvisat.

Stödet kan betalas ut för en längre period än den som nämns i 1 mom., om det är motiverat med tanke på användningen av stödet samt om mottagaren av stödet ger sitt samtycke till det.

Beviljade stöd betalas in på det konto som den som är berättigad till förmånen har uppgivit. Stöd till enskilda personer kan betalas även på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in dem på ett konto eller om stödtagaren uppger något särskilt skäl som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten godkänner.

67 §. Övervakning

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten övervakar att syftet med sysselsättningsstöden uppfylls.

Stödtagaren skall fortlöpande lämna arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten riktiga och tillräckliga uppgifter för övervakningen av att villkoren i beslutet och lagstiftningen i övrigt iakttas.

68 §. Avbrytande av utbetalning och återkrav av sysselsättningsstöd

Utbetalning av sysselsättningsstöd upphör och stödet skall helt eller delvis återkrävas om det har använts för andra ändamål än för dem för vilka det har beviljats, om stödtagaren har lämnat felaktiga uppgifter som haft en väsentlig inverkan på att stödet har beviljats, om stödtagaren hemlighållit omständigheter som har inverkat på beslutet om beviljande eller om stödet betalats till ett för stort belopp.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten beslutar om avbrytande av utbetalningen och återkrav av de stöd som den har beviljat. Beslut skall fattas inom fem år räknat från den dag då utbetalningen gjordes.

Återkravet får verkställas i den ordning som föreskrivs för indrivning av skatter i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (FFS 367/1961). Återkravet kan även verkställas på så sätt att från stöd enligt denna lag som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten senare betalar till sökanden avdras det belopp som skall återkrävas.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kan bestämma att den som skall återbetala stöd skall betala en årlig ränta på det återkrävda stödbeloppet enligt 3 § i räntelagen (FFS 633/1982) från den dag grunden för återkravet uppstår till dess att återbetalningen görs. Vid dröjsmål med återbetalning av stöd som återkrävs skall stödtagaren betala en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § i räntelagen från den dag beloppet återkrävs till den dag stödet återbetalas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och om utbetalningen av stödet utan grund inte berodde på svikligt förfarande från stödtagarens eller dennes företrädarens sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet. Återkravet kan dessutom frångås helt efter det att beslut om återkrav har givits, om det med beaktande av stödtagarens ekonomiska situation inte längre är ändamålsenligt att fortsätta återkravandet eller om det med hänsyn till det stödbelopp som inte återkrävs medför oskäliga kostnader att fortsätta återkravandet.

Se Lag om verkställighet av skatter och avgifter (FFS 706/2007), Pr 608 FL I och Räntelag, Ci 410 FL I

69 §. Preskription av fordringar

En fordran som fastställts genom beslut om återkrav och den dröjsmålsränta på fordran som bestäms med stöd av 68 § preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav och dröjsmålsräntan avbryts

på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § i lagen om preskription av skulder (FFS 728/2003). Från detta avbrott i preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

Se Ci 415 FL I

70 §. Landskapsförordning

Om inte ärendet hör till området för lag kan landskapsregeringen utfärda närmare bestämmelser genom landskapsförordning om förutsättningarna för och förfarandet vid beviljandet av sysselsättningsstöd enligt 8-14 kap.

15 kap. Särskilda bestämmelser

71 §. Rätt att få och lämna ut uppgifter

På utlämnande och hemlighållande av uppgifter tillämpas landskapslagen (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet, om inte annat följer av denna lag.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har utan hinder av bestämmelserna om en handling hemlighållande och utan ersättning rätt att av andra myndigheter få de uppgifter som är nödvändiga för att verkställa och utveckla arbetsmarknadsservicen.

Se C 4, Landskapslag (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet

72 §. Brott mot stödbestämmelserna

Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet

1) till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten lämnar en oriktig uppgift om en omständighet som är ägnad att väsentligt påverka möjligheterna att få ett stöd eller dess belopp eller stödvillkoren eller hemlighåller en sådan omständighet,

2) försummar att meddela en sådan förändring i förhållandena, som väsentligt påverkar möjligheterna att få stöd eller dess belopp eller stödvillkoren och som stödtagaren i samband med stödbeslutet eller annars särskilt har förpliktats att anmäla, och därigenom bereder eller försöker bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning eller

3) i strid med villkoren i ett beslut om beviljande av stöd använder stödet på ett sätt som väsentligt strider mot dess ändamål skall för *brott mot stödbestämmelserna* dömas till böter.

73 §. Brott mot tystnadsplikt

Den som utan lov röjer vad han eller hon vid handläggningen av ärenden enligt denna lag fått veta om ett företags eller en enskild persons ekonomiska ställning, affärs- eller yrkeshemlighet eller annan omständighet av enskild natur skall för *brott mot tystnadsplikt enligt landskapslagen om arbetsmarknadspolitisk verksamhet* dömas till böter.

74 §. Avgiftsbrott

Den som uppstår i 13 § förbjuden avgift skall för *avgiftsbrott* dömas till böter.

75 §. Anvisning om rättelse och besväransvisning

Skall en sakägare yrka på rättelse av ett beslut innan han eller hon kan anföra besvär över beslutet, skall i samband med beslutet ges anvisningar om användningen av ett sådant rättelsemedel.

LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

M 26

Besväransvisning skall fogas till ett beslut över vilket besvär kan anföras. Närmare bestämmelser om besväransvisning finns i förvaltningsprocesslagen (FFS 586/1996).

Se Pr 103 FL I

76 §. Rättelse

En sakägare som är missnöjd med ett beslut som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har fattat kan inom 30 dagar, räknat från den dag beslutet delgavs vederbörande, skriftligen begära rättelse hos den beslutande myndigheten. I rättelseyrkandet, som läggs till grund för myndighetens prövning, skall anges vilket beslut som önskas rättat och de omständigheter som rättelseyrkandet grundar sig på. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

Beslut anses delgivet vederbörande, om inte annat visas, den sjunde dagen efter den dag då beslutet inlämnats för postbefordran under den adress sökanden har uppgivit.

77 §. Besvär

Beslut som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har fattat med anledning av ett rättelseyrkande får överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol.

Besvär över lagligheten av landskapsregeringens beslut enligt denna lag får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

16 kap. Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

78 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2006.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1972:24) om sysselsättning.

79 §. Överföring av ärenden

De ärenden vilka är anhängiga vid Ålands landskapsregering, Ålands arbetsförmedlingsbyrå och yrkesvägledningsbyrån när denna lag träder i kraft och vilka enligt denna lag skall skötas av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall överföras till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten för fortsatt behandling enligt denna lags bestämmelser när lagen träder i kraft.

80 §. Preskriptionstid för fordringar som uppkommit före lagens ikraftträdande

Bestämmelserna i 69 § tillämpas också på stöd som betalats utan grund eller till ett för stort belopp och på fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av lagen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande.

Ikraftträdelsebestämmelse (2011/31):

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2011.

Om förutsättningarna för att omfattas av ett omställningsskydd enligt 31b § uppfylls före denna lags ikraftträdelse, tillämpas 31c § i sin lydelse vid ikraftträdandet av denna lag till den del det är fråga om framförande av en begäran.

På handlingsplaner för arbetssökande, specificerade handlingsplaner för arbetssökande och reviderade, specificerade handlingsplaner för arbetssökande samt

M 27 LF (2011:33) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

sysselsättningsplaner för arbetssökande, som har utarbetats före denna lags ikraftträdande, tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om en sysselsättningsplan.

I fråga om arbetsprövning samt anställning och arbetspraktik med sysselsättningsstöd som överenskommits före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

M 27 Landskapsförordning (2011:33) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

1 §. Om den som söker arbete begär att få registrera sig som arbetssökande vid Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet i enlighet med 17 § 1 mom. landskapslagen (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet och gör det elektroniskt ska de uppgifter som behövs lämnas på en elektronisk anmälningsblankett.

2 §. När parterna har undertecknat en sysselsättningsplan i enlighet med 30a § 4 mom. landskapslagen om arbetsmarknadspolitisk verksamhet ska arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens exemplar av planen antecknas vara undertecknad och arkiveras elektroniskt i informationssystemet för arbetsförvaltningens kundbetjäning.

3 §. Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2011.

M 28 Landskapslag (1988:39) om sysselsättningsfrämjande utbildning

1 §. För att tillgodose arbetsmarknadens behov av utbildad arbetskraft och motverka arbetslöshet ordnas sysselsättningsfrämjande utbildning enligt bestämmelserna i denna lag.

2 §. Sysselsättningsfrämjande utbildning ordnas i form av yrkeskurser. Sysselsättningsfrämjande utbildning kan även ordnas genom att tillhandahålla plats på utbildningslinje vid yrkesläroanstalt i landskapet.

Som rådgivande och initiativtagande organ i frågor som rör sysselsättningsfrämjande utbildning skall finnas ett yrkesutbildningsråd. Rådet tillsätts av [landskapsstyrelsen] för två kalenderår i sänder. Närmare bestämmelser om rådets sammansättning och verksamhet utfärdas av [landskapsstyrelsen] genom reglemente. Yrkesutbildningsrådet kan även ha uppgifter som rör annan yrkesutbildning än den som avses i denna lag.

3 §. [Landskapsstyrelsen] beslutar om yrkeskurs skall ordnas. Likaså beslutar [landskapsstyrelsen] om sysselsättningsfrämjande utbildning skall ordnas genom att tillhandahålla plats på utbildningslinje vid yrkesläroanstalt.

Kostnaderna för den sysselsättningsfrämjande utbildningen erläggs ur landskapets medel.

4 §. För att samordna den sysselsättningsfrämjande utbildningen och för att ordna yrkeskurser skall finnas ett institut för yrkeskurser. Yrkeskurser kan dessutom

ordnas av yrkesläroanstalt och av högskola. Den som ordnar yrkeskurs antar elever i samråd med arbetsförmedlingen och yrkesvägledningen. Intyg över slutförd kurs utfärdas av den som ordnat kursen.

5 §. Till sysselsättningsfrämjande utbildning kan antas

- 1) den som är arbetslös eller hotas av arbetslöshet;
- 2) den som är i behov av utbildning för att upprätthålla eller öka sin yrkesskicklighet; eller
- 3) den som är i behov av utbildning för att få ett yrke eller övergå till yrken där det råder betydande brist på yrkeskunnig arbetskraft.

6 §. Sysselsättningsfrämjande utbildning är avgiftsfri för eleverna.

Till elev i sysselsättningsfrämjande utbildning och till den som deltar i uttagning till sådan utbildning erläggs ersättningar och utbildningsstöd i enlighet med de grunder som gäller för sådana ersättningar och stöd i riket. Beslut om utbetalning fattas av institutet för yrkeskurser i samråd med arbetsförmedlingen.

Vad i 1 och 2 mom. sägs gäller i tillämpliga delar även beträffande den som deltar i utbildning som ordnas för främjande av sysselsättning i nordiskt land.

7 §. Den som deltar i sysselsättningsfrämjande utbildning har inte rätt till de förmåner som medges arbetslös enligt landskapslagen (1972:24) om sysselsättning.

8 §. Andra understöd och förmåner än utbildningsstöd som beviljas enligt 6 § utgör inte beskattningsbar inkomst vid kommunalbeskattningen. Utbildningsstöd samt andra förmåner och ersättningar som beviljas enligt 6 § får inte utmätas.

9 §. Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

M 29 Republikens presidents förordning (2006:47) om skötseln av lönegarantiärenden i landskapet Åland

(FFS 346/2006)

1 §. Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet skall i landskapet Åland sköta de uppgifter som enligt lönegarantilagen (866/1998), lönegarantiförordningen (868/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) ankommer på arbetskraftsbyråerna.

Se Ar 134, 135 (FFS 1276/2009), 136 FL II

2 §. Denna förordning träder i kraft den 15 maj 2006.

Genom denna förordning upphävs förordningen av den 4 februari 1977 om förvaltningen av lönegarantiärenden i landskapet Åland (136/1977) och 1 § 2 punkten i förordningen av den 30 december 1992 om fortsatt giltighet av vissa överenskommelseförordningar som har utfärdats med stöd av 1951 års självstyrelselag för Åland (1594/1992).

**M 30 Republikens presidents förordning
(2010:71) om skötseln i landskapet
Åland av de uppgifter som i stöd av
utlänningslagen föreskrivs för arbets-
och näringsbyråerna**

(FFS 809/2010)

1 §. De uppgifter som i stöd av utlänningslagen (301/2004) föreskrivs för arbets- och näringsbyråerna sköts i landskapet Åland av Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet, om arbetet helt eller huvudsakligen utförs i landskapet Åland.

Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet sköter de uppgifter som avses i 1 mom. även när en huvudsaklig plats för att utföra arbetet inte kan anges, om arbetsgivarens verksamhetsställe finns i landskapet Åland.

Bestämmelser om överklagande av Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighets beslut i ärenden som avses i 1 mom. finns i 25 § 3 mom. i självstyrelselagen för Åland (1144/1991).

2 §. Kostnaderna för de förvaltningsuppgifter som avses i 1 § betalas av riket enligt vad inrikesministeriet och Ålands landskapsregering avtalar.

3 §. Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 2010.

Genom denna förordning upphävs förordningen om skötseln i landskapet Åland av vissa uppgifter enligt utlänningslagen (1175/1991) och 1 § 9 punkten i förordningen om fortsatt giltighet av vissa överenskommelseförordningar som har utfärdats med stöd av 1951 års självstyrelselag för Åland (1594/1992).

